

SBÍRKA ZÁKONŮ

ČESKÁ REPUBLIKA

Částka 51

Rozeslána dne 12. dubna 2001

Cena Kč 29,50

O B S A H:

125. Nařízení vlády, kterým se pro účely zákona o investičních pobídkách stanoví seznam strojního zařízení tvořícího součást výrobní linky
 126. Vyhláška Českého statistického úřadu, kterou se stanoví kritéria pro zápis do zemědělského registru
 127. Nález Ústavního soudu ze dne 20. února 2001 ve věci návrhu na zrušení § 250a zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů
 128. Nález Ústavního soudu ze dne 13. března 2001 ve věci návrhu na zrušení některých ustanovení zákona č. 72/1994 Sb., kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k budovám a některé vlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorům a doplňují některé zákony (zákon o vlastnictví bytů), ve znění pozdějších předpisů, a § 11 odst. 2 písm. n) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění zákona č. 103/2000 Sb.
 129. Nález Ústavního soudu ze dne 27. března 2001 ve věci návrhu na zrušení obecně závazné vyhlášky města Frýdku-Místku z 29. září 1998 č. 11/98 o omezení pořádání veřejných hudebních produkcí ve městě Frýdek-Místek
 130. Sdělení Ústavního soudu o opravě chyb v nálezech Ústavního soudu č. 243/1999 Sb., č. 167/2000 Sb., č. 231/2000 Sb. a č. 98/2001 Sb.
Sdělení Ministerstva vnitra o opravě tiskových chyb v nálezu Ústavního soudu č. 167/2000 Sb., v nálezu Ústavního soudu č. 231/2000 Sb. a v nálezu Ústavního soudu č. 232/2000 Sb.
-

125

NAŘÍZENÍ VLÁDY

ze dne 14. března 2001,

kterým se pro účely zákona o investičních pobídkách stanoví seznam strojního zařízení tvořícího součást výrobní linky

Vláda nařizuje podle § 11 odst. 1 zákona č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách a o změně některých zákonů (zákon o investičních pobídkách):

§ 1

Seznam strojního zařízení, které podle § 2 odst. 2 písm. b) bodu 2 zákona o investičních pobídkách tvoří součást výrobní linky, je uveden v příloze k tomuto nařízení.

§ 2

Toto nařízení se nevztahuje na žadatele, kterým

přede dnem nabytí účinnosti tohoto nařízení byla podle § 4 odst. 3 zákona o investičních pobídkách vydána nabídka na poskytnutí investičních pobídek.

§ 3

Zrušuje se nařízení vlády č. 106/2000 Sb., kterým se pro účely zákona o investičních pobídkách stanoví seznam strojního zařízení tvořícího součást výrobní linky.

§ 4

Toto nařízení nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Předseda vlády:

Ing. **Zeman** v. r.

Ministr průmyslu a obchodu:

doc. Ing. **Grégr** v. r.

Příloha k nařízení vlády č. 125/2001 Sb.

Položka celního sazebníku¹⁾	Název zboží
8402	Parní kotle (jiné než kotle k ústřednímu vytápění schopné dodávat jak teplou, tak i nízkotlakou páru); kotle zvané "na přehřátou vodu"
8404	Pomocné přístroje a zařízení pro kotle čísel 8402 nebo 8403 (např. ohříváky vody tzv. ekonomizéry, přehříváky páry, odstraňovače sazí, zařízení pro rekuperaci plynů); kondenzátory pro parní stroje 8404 10 00
8405	Plynové generátory na výrobu generátorového nebo vodního plynu, též vybavené čističi plynů; vyvíječe acetylénu (mokrou cestou) a podobné plynové generátory, též vybavené čističi plynů
ex 8406	Parní turbíny 8406 82 19 8406 90 90
ex 8408	Pístové vznětové motory s vnitřním spalováním (dieselové motory nebo motory s žárovou hlavou) 8408 90 51 8408 90 55 8408 90 57 8408 90 71 8408 90 75

¹⁾ Nařízení vlády č. 441/2000 Sb., kterým se vydává celní sazebník a kterým se stanoví sazby dovozního cla pro zboží pocházející z rozvojových a nejméně rozvinutých zemí a podmínky pro jejich uplatnění (celní sazebník).

ex 8413 Čerpadla, též vybavená měřicím zařízením; zdviže na kapaliny

8413 11 00

8413 19 90

8413 50 71

8413 50 79

8413 50 90

8413 60 41

8413 60 49

8413 60 59

8413 60 60

8413 60 90

8413 70 21

8413 70 29

8413 70 30

8413 70 40

8413 70 50

8413 70 61

8413 70 69

8413 70 70

8413 70 80

8413 70 91

8413 70 99

8413 81 90

8413 91 90

- ex 8414** **Vzduchová čerpadla nebo vývěvy, kompresory a ventilátory na vzduch nebo jiný plyn; ventilační nebo recirkulační odsávače s ventilátorem, též s vestavěným filtrem**
8414 10 20
8414 10 30
8414 10 50
8414 10 80
8414 30 91
8414 30 99
8414 40
8414 59 30
8414 59 50
8414 59 90
8414 60 00
8414 80 21
8414 80 29
8414 80 31
8414 80 39
8414 80 41
8414 80 49
8414 80 60
8414 80 71
8414 80 79
8414 80 90
8414 90 90
- ex 8415** **Klimatizační zařízení, skládající se z ventilátoru s vestavěným motorem a ze zařízení pro změnu teploty a vlhkosti vzduchu, včetně zařízení, ve kterých nemůže být vlhkost vzduchu regulována odděleně**
8415 81 90
8415 90 90
- ex 8416** **Hořáky pro topeniště na kapalná, prášková nebo plynná paliva; mechanická příkladací zařízení, včetně jejich mechanických roštů, mechanická zařízení pro odstraňování popela a podobná zařízení**
8416 10
8416 20
8416 30 00
8416 90 00
- 8417** **Neelektrické pece průmyslové a laboratorní, včetně neelektrických spalovacích pecí**

- ex 8418 Chladničky, mrazící boxy a jiná chladící nebo mrazící zařízení, elektrické nebo jiné; tepelná čerpadla, jiná než klimatizační zařízení čísla 8415**
8418 61 90
8418 69 91
8418 69 99
8418 99 10
8418 99 90
- ex 8419 Přístroje, stroje nebo laboratorní zařízení, též s elektrickým topením, ke zpracování materiálu výrobními postupy, spočívajícími ve změně teploty jako jsou topení, vaření, pražení, destilace, rektifikace (opakovaná destilace), sterilizace, pasterizace, paření, sušení, vypařování, kondenzování nebo chlazení, vyjma přístroje a zařízení pro domácnost; průtokové nebo zásobníkové ohřívače vody, neelektrické**
8419 32 00
8419 39
84 19 40 00
8419 50 90
8419 60 00
8419 81 99
8419 89 10
8419 89 20
8419 89 25
8419 89 27
8419 89 30
8419 89 98
8419 90 25
8419 90 50
8419 90 80
- 8420 Kalandry nebo jiné válcovací stroje, vyjma stroje pro válcování kovů nebo skla, válce pro tyto stroje**

- ex 8421 Odstředivky, včetně odstředivých ždímaček; přístroje k filtrování nebo čištění kapalin nebo plynů**
8421 19 91
8421 19 99
8421 21 90
8421 22 00
8421 29 90
8421 31 90
8421 39 30
8421 39 51
8421 39 71
8421 39 98
8421 99 00
- ex 8422 Myčky nádobí; stroje a přístroje k čištění nebo sušení lahví nebo jiných obalů; stroje a přístroje k plnění, uzavírání, pečetění nebo označování lahví, plechovek, krabic, pytlů nebo jiných obalů; stroje a přístroje pro uzavírání lahví, sklenic, tub a podobných obalů kapslemi; ostatní balicí stroje a přístroje nebo zařízení obalové techniky (včetně termosterilizačních obalových strojů); stroje a přístroje k nasycování nápojů kyslíčnickem uhličitým**
8422 20 00
8420 30 00
8422 40 00
8422 90 90
- ex 8423 Přístroje a zařízení k určování hmotnosti (vyjma váhy o citlivosti 50 mg nebo citlivější), včetně vah spojených s počítačými nebo kontrolními přístroji; závaží pro váhy všech druhů**
8423 20 00
8423 30 00
8423 81 10
8423 81 30
8423 81 90
8423 82
8423 89

- ex 8424** **Mechanické přístroje (též ruční) ke stříkání, rozstříkování (rozmetávání) nebo rozprašování kapalin nebo prášků; hasicí přístroje, též s náplní; stříkací pistole a podobné přístroje; dmychadla na vrhání písku nebo vhnění páry a podobné tryskací přístroje**
- 8424 20 00
8424 30
8424 89 20
8424 89 95
8424 90
- ex 8425** **Kladkostroje a zdvihací zařízení, vyjma skipové výtahy; navijáky a vrátky; zdviháky**
- 8425 39 91
8425 39 99
- ex 8426** **Lodní otočné sloupové jeřáby, pojízdné (mostové) jeřáby a lanové jeřáby; mobilní zdvihací rámy, zdvižné obkročné vozíky, portálové nízkozdvižné vozíky a jeřábové vozíky**
- 8426 20 00
- ex 8427** **Vidlicové stohovací vozíky; jiné vozíky vybavené zdvihacím nebo manipulačním zařízením**
- 8427 10
8427 20
- ex 8428** **Ostatní zdvihací, manipulační, nakládací a vykládací zařízení (např. výtahy, eskalátory, dopravníky, lanovky)**
- 8428 10 91
8428 10 99
8428 20 91
8428 20 99
8428 32 00
8428 33 90
8428 39 91
8428 39 98
8428 90 30
8428 90 98

- 8429** **Buldozery, anglozery, srovnávače (grejdry), stroje na vyrovnávání terénu (nívelátory), škrabače (skrejpry), mechanické lopaty, rypadla a lopatové nakladače, dusadla a silniční válce, s vlastním pohonem**
8429 11 00
8429 19 00
8429 20 00
8429 30 00
8429 40
8429 51
- ex 8437** **Stroje pro čištění, třídění nebo prosévání semen, zrní nebo sušených luštěnin; stroje a přístroje používané v mlynářství nebo při zpracování obilí nebo suchých luštěnin, jiné než stroje a přístroje zemědělského typu**
8437 10 00
8437 80 00
- ex 8438** **Stroje a přístroje pro průmyslovou přípravu nebo výrobu potravin nebo nápojů, jinde v této kapitole neuvedené ani nezahrnuté, jiné než stroje a přístroje pro přípravu živočišných nebo rostlinných ztužených tuků nebo olejů**
8438 10 90
8438 20 00
8438 50 00
8438 80 10
- ex 8439** **Stroje a přístroje pro výrobu buničiny (papíroviny) z celulózových vláken nebo pro výrobu nebo konečnou úpravu papíru, kartónu nebo lepenky**
8439 10 00
8439 20 00
8439 30 00
- 8440** **Stroje a přístroje pro brožování a vazbu knih, včetně strojů na sešívání knih**
- 8441** **Ostatní stroje a přístroje pro zpracování buničiny (papíroviny), papíru, kartónu nebo lepenky, včetně řezaček všech druhů**

- ex 8443 Tiskařské stroje a přístroje, včetně tryskových, vyjma zařízení čísla 8471; pomocná tiskařská zařízení**
8443 11 00
8443 12 00
8443 19 10
8443 19 31
8443 19 35
8443 19 90
8443 21 00
8443 29 00
8443 30 00
8443 40 00
8443 51 00
8443 59
8443 60 00
- ex 8444 Stroje k vytlačování, protahování, tvarování nebo stříhání syntetických nebo umělých textilních materiálů**
8444 00 10
- 8445 Stroje pro přípravu textilních vláken; stroje pro spřádání a dopřádání, zdvojování nebo kroucení a ostatní stroje a přístroje pro výrobu textilních přízí; stroje pro navíjení nebo soukání (včetně útkových soukacích strojů) a stroje pro přípravu textilních vláken ke zpracování na strojích čísel 8446 nebo 8447**
- 8446 Tkalcovské stavy**
- ex 8447 Pletací stroje a stavy, jehlové stroje na zpevnění prošitím, opřádací stroje, stroje na výrobu tylu, krajek, výšivek, lemovek a prýmků, pletených nebo síťovaných a stroje na výrobu šňapců**
8447 20
8447 20 10
8447 20 92
8447 20 98
8447 90 00

- ex 8448** **Přídavná (pomocná) strojní zařízení ke strojům čísel 8444, 8445, 8446 nebo 8447 (např. listovky, žakárové stroje, osnovní zarážky, zařízení pro člunkovou výměnu); části, součásti a příslušenství vhodná výhradně nebo zejména pro stroje tohoto čísla nebo čísel 8444, 8445, 8446 nebo 8447 (např. vřetena a křídla, mykací povlaky, tkalcovské paprsky, vochličky, trysky, člunky, nitěnky a listy brdové, pletací jehly)**
8448 11 00
8448 19 00
8448 20
8448 20 10
8448 20 90
- 8449 00 00** **Stroje a přístroje k výrobě nebo konečné úpravě plsti nebo netkaného textilu jako metrového nebo tvarovaného zboží, včetně strojů a přístrojů pro výrobu plstěných klobouků; formy na výrobu klobouků**
- ex 8451** **Stroje a přístroje (jiné než čísla 8450) pro praní, čištění, ždímání, sušení, žehlení (včetně žehlicích strojů a mandlů), bělení, barvení, apretování, ovíjení nebo impregnování textilních přízí, látek nebo zcela zhotoveného textilního zboží a stroje pro potahování tkanin nebo jiných podložek používaných při výrobě podlahových krytin jako je linoleum; stroje pro navíjení, odvíjení, skládání a plisování, stříhání nebo zoubkování či vykrajování textilií**
8451 10 00
8451 29 00
8451 30
8451 40 00
8451 50 00
8451 80
- ex 8452** **Šicí stroje, vyjma stroje pro vazbu a sešívání knih čísla 8440; nábytek, podstavce a kryty zvláště upravené k šicím strojům; jehly do šicích strojů**
8452 21 00
8452 29 00
- ex 8453** **Stroje a přístroje pro přípravu, vyčiňování nebo zpracování kůží nebo usní nebo pro zhotovování nebo opravy obuvi nebo jiných výrobků z kůží nebo usní, vyjma šicí kožešnické stroje**
8453 20 00
8453 80 00

- 8456** Obráběcí stroje pro zpracování všech materiálů jejich úběrem pomocí laserů nebo jiných světelných nebo fotonových svazků, ultrazvuku, elektroeroze, elektrochemických reakcí, elektronových svazků, ionizujícího záření nebo obloukových výbojů v plazmatu
- 8457** Obráběcí centra, stavebnicové obráběcí stroje jednoplošné a víceplošné pro obrábění kovů
- 8458** Soustruhy (včetně soustružnických obráběcích center) pro obrábění kovů
- 8459** Obráběcí stroje (včetně strojů s pohyblivou hlavou) pro vrtání, vyvrtávání, frézování, řezání závitů nebo řezání vnitřních závitů, vyjma soustruhy (včetně soustružnických obráběcích center) čísla 8458
- 8460** Obráběcí stroje pro odstraňování ostřin (otřepů), k ostření, broušení, honování, lapování, dohlazování povrchu, leštění nebo jinou konečnou úpravu kovů nebo cermetů pomocí brusných kamenů (brusiv) nebo leštících prostředků, vyjma stroje na obrábění ozubených kol (frézování, obrážení) nebo brusky na ozubená kola nebo strojů pro dokončovací obrábění ozubených kol čísla 8461
- 8461** Obráběcí stroje k hoblování, obrážení, drážkování, protahování, obrábění ozubených kol, broušení ozubených kol nebo k jejich dokončovacímu obrábění (načisto), strojní pily, odřezávací stroje a ostatní obráběcí stroje pracující metodou úběru kovů nebo cermetů, jinde neuvedené ani nezahrnuté
- 8462** Tvářecí stroje (včetně lisů) k opracování kovů kování, ražením nebo lisováním v zápustce, padací buchary, pákové buchary a jiné buchary, obráběcí stroje (včetně lisů) používané k tváření kovů ohýbáním, drážkováním (plechu) a překládáním, vyrovnáváním, rovnáním a rozkováním, stříháním, děrováním a probíjením nebo nařezáváním, nastřihováním nebo vrubováním, lisy pro tváření kovů nebo kovových karbidů, výše neuvedené ani nezahrnuté
- 8463** Jiné tvářecí stroje pro opracování kovů nebo cermetů, pracující jinak než úběrem materiálu

- 8464** **Obráběcí stroje na kámen, keramické hmoty, beton, osinkový cement nebo podobné nerostné materiály nebo stroje pro obrábění skla za studena**
- 8465** **Obráběcí stroje (včetně strojů na přibíjení hřebíků, spojování sponkami, klížení nebo na jiné spojování) na opracovávání dřeva, korku, kostí, ebonitu, tuhých plastů nebo podobných materiálů**
- 8468** **Stroje a přístroje pro pájení nebo svařování, též pro řezání, jiné než čísla 8515; plynové stroje a přístroje k povrchovému kalení**
- 8471** **Zařízení pro automatizované zpracování dat a jejich jednotky; magnetické nebo optické snímače, zařízení pro přepis dat v kódované formě na paměťová média a zařízení na zpracování těchto dat, jinde neuvedená ani nezahrnutá**
- ex **8473** **Části, součásti a příslušenství (vyjma krytů, kufříků a podobných výrobků) používané výhradně nebo zejména se stroji čísel 8469 až 8472**
8473 30
84 73 50
- ex **8474** **Stroje a přístroje k třídění, prosévání, oddělování, praní, drcení, mletí, míchání nebo hnětení zemin, kamenů, rud nebo jiných pevných nerostných hmot (též ve tvaru prášku nebo kaše); stroje k aglomerování, lisování nebo tváření pevných nerostných paliv, keramických hmot, cementu, sádry a jiných práškovitých nebo kašovitých nerostných hmot; stroje na tvarování odlévacích forem z písku**
8474 10 00
8474 20
8474 39
8474 80
- ex **8475** **Stroje pro montáž žárovek nebo elektronových lamp, trubic, elektronek nebo výbojek nebo bleskových žárovek, ve skleněných pouzdrech; stroje pro výrobu nebo opracování skla nebo skleněných výrobků za tepla**
8475 21 00
8475 29 00
8475 90 00

- ex 8477** **Stroje a přístroje na zpracování kaučuku nebo plastů nebo na zhotovování výrobků z těchto materiálů, jinde v této kapitole neuvedené ani nezahrnuté**
- 8477 10
 - 8477 20 00
 - 8477 30 00
 - 8477 40 00
 - 8477 51 00
 - 8477 59 10
 - 8477 59 80
 - 8477 80
 - 8477 90 10
 - 8477 90 80
- ex 8479** **Stroje a mechanické přístroje s vlastní individuální funkcí, jinde v této kapitole neuvedené ani nezahrnuté**
- 8479 20 00
 - 8479 30
 - 8479 40 00
 - 8479 50 00
 - 8479 81 00
 - 8479 82 00
 - 8479 89 60
 - 8479 89 98
 - 8479 90 97
- ex 8480** **Formovací rámy pro slévárny kovů; formovací základny; modely pro formy; formy na kovy (jiné než ingotové formy), karbidy kovů, sklo, nerostné materiály, kaučuk nebo plasty**
- 8480 10 00
 - 8480 20 00
 - 8480 30
 - 8480 41 00
 - 8480 49 00
 - 8480 50 00
 - 8480 71
 - 8480 79 00

- ex 8481 Kohouty, ventily a podobná zařízení pro potrubí, kotle, nádrže, vany nebo podobné kádě, včetně redukčních ventilů řízených termostatem**
8481 80 71
8481 80 73
8481 80 79
8481 80 81
8481 80 85
8481 80 87
8481 80 99
- ex 8484 Kovoplastická těsnění; soubory a sestavy těsnění různého složení uložené v sáčcích, obálkách, vacích, pouzdrech nebo v podobných obalech; mechanické ucpávky**
8484 20 00
- ex 8501 Elektrické motory a generátory (vyjma generátorová soustrojí)**
8501 10
- ex 8502 Elektrická generátorová soustrojí a rotační měniče**
8502 13 93
- ex 8504 Elektrické transformátory, statické měniče (např. usměrňovače) a indukory**
8504 21 00
8504 22
8504 23 00
8504 32 90
8504 34 00
8504 40 93
- ex 8505 Elektromagnety; permanentní magnety a výrobky určené ke zmagnetizování na permanentní magnety; sklíčidla, svěradla a jiná podobná upínací zařízení elektromagnetická nebo permanentně magnetická; elektromagnetické spojky, převody a brzdy; elektromagnetické zdvihací hlavy**
8505 30 00
8505 90
- 8507 Elektrické akumulátory, včetně separátorů pro ně, též pravoúhlého průřezu (včetně čtvercového)**

- 8508** **Elektromechanické ruční nástroje s vestavěným elektrickým motorem**
- 8508 10
8508 20
8508 80 10
8508 80 30
8508 80 51
8508 80 53
8508 80 59
8508 80 70
- ex 8514** **Elektrické pece průmyslové nebo laboratorní (včetně indukčních nebo dielektrických); ostatní průmyslová nebo laboratorní indukční nebo dielektrická zařízení na tepelné zpracování hmot**
- 8514 10
8514 20 80
8514 30
8514 40 00
- 8515** **Stroje a přístroje elektrické (též na elektricky vyhřívaný plyn) laserové nebo používající jiné světelné či fotonové svazky, ultrazvukové, využívající elektronové svazky, magnetické impulsy nebo plazmové výboje k pájení (na měkko i na tvrdo) a svařování, též schopné řezání; elektrické stroje a přístroje pro stříkání kovů nebo cermetů za tepla**
- ex 8525** **Vysílací přístroje pro radiotefonii, radiotelegrafii, rozhlasové nebo televizní vysílání, též s přijímacím zařízením nebo se zařízením pro záznam nebo reprodukci zvuku; televizní kamery; stabilní videokamery a ostatní videokamery se záznamem obrazu i zvuku (kamkordéry)**
- 8525 10 80
8525 20 91
8525 20 99
8525 30
- ex 8527** **Přijímací přístroje pro radiotefonii, radiotelegrafii nebo rozhlasové vysílání, též kombinované v jednom uzavření s přístrojem pro záznam nebo reprodukci zvuku nebo s hodinami**
- 8527 90
- ex 8531** **Elektrické akustické nebo vizuální signalizační přístroje (např. zvonky, sirény, návěstní panely, poplachová zařízení na ochranu proti krádeži nebo požáru), jiné než čísel 8512 nebo 8530**
- 8531 10 80

- ex 8535** Elektrické přístroje k vypínání, ke spínání nebo k ochraně elektrických obvodů, k jejich zapojování, spojování a připojování (např. vypínače, spínače, pojistky, bleskojistky, omezovače napětí, omezovače proudu, zásuvky, rozvodné skříně), pro napětí převyšující 1000 V
- 8535 40 00
8535 90 00
- ex 8536** Elektrická zařízení k vypínání, ke spínání nebo k ochraně elektrických obvodů, k jejich zapojování, spojování a připojování (např. vypínače, spínače, relé, pojistky, omezovače proudu, zástrčky, zásuvky, objímky žárovek, rozvodné skříně), pro napětí nepřesahující 1000V
- 8536 30
8536 90
- 8537** Tabule, panely, ovládací stoly, pulty, skříně a jiné základny, vybavené dvěma nebo více zařízeními čísel 8535 nebo 8536, pro elektrické řídicí zařízení nebo rozvod elektrického proudu, včetně zabudovaných nástrojů nebo přístrojů kapitoly 90, a číslicově řízené přístroje, jiné než spínací přístroje čísla 8517
- ex 8538** Části a součásti určené výhradně nebo zejména k zařízením čísel 8535, 8536 nebo 8537
- 8538 10 00
- ex 8542** Elektronické integrované obvody a mikrosoustavy
- 8542 13
- ex 8543** Elektrické stroje a přístroje, které mají individuální funkce, jinde v této kapitole neuvedené ani nezahrnuté
- 8543 11 00
8543 19 00
8543 20 00
8443 30 20
8543 30 80
8543 90 80

- ex 8544 Dráty, kabely (včetně koaxiálních kabelů), izolované (též lakovým povrchem nebo anodickým oxidací) a ostatní izolované elektrické vodiče, též s přípojkami; kabely z optických vláken vyrobené z jednotlivě opláštěných vláken, též spojené s elektrickými vodiči nebo s přípojkami**
- 8544 20 00
8544 41
8544 49
8544 59
8544 60
8544 70 00
- 9011 Sdružené optické mikroskopy, včetně mikroskopů pro mikrofotografii, mikrokinematografii nebo mikroprojekci**
- 9012 Mikroskopy, jiné než optické; difraktografy**
- ex 9013 Výrobky s kapalnými krystaly, jinde zvláště neuvedené ani nezahrnuté; lasery, jiné než laserové diody; ostatní optické přístroje a nástroje, jinde v této kapitole neuvedené ani nezahrnuté**
- 9013 20 00
- ex 9024 Stroje a přístroje pro zkoušení tvrdosti, pevnosti v tahu, stlačitelnosti či zhutitelnosti, pružnosti nebo jiných mechanických vlastností materiálů (např. kovů, dřeva, textilií, papíru, plastů)**
- 9024 10 99
9024 80
9024 90 00
- ex 9025 Hydrometry a podobné plovoucí přístroje, teploměry, žároměry, tlakoměry, vlhkoměry a psychrometry, též registrační a navzájem kombinované**
- 9025 11 91
9025 11 99
9025 19 99
9025 80
9025 90

- ex 9026** **Přístroje a nástroje na měření nebo kontrolu průtoku, hladiny, tlaku nebo jiných proměnných charakteristik kapalin nebo plynů (např. průtokoměry, hladinoměry, manometry, měřiče spotřeby tepla), vyjma přístroje a nástroje čísel 9014, 9015, 9028 nebo 9032**
9026 10 51
9026 10 59
9026 10 91
9026 10 99
9026 20 30
9026 20 50
9026 20 90
9026 80 91
9026 80 99
9026 90 90
- 9027** **Přístroje a nástroje pro fyzikální nebo chemické rozbory (např. polarimetry, refraktometry, spektrometry, analyzátory plynů nebo kouře); přístroje a nástroje pro měření nebo kontrolu viskozity, pórovitosti, roztažnosti, povrchového napětí nebo podobné; přístroje a nástroje ke kalorimetrickým, akustickým nebo fotometrickým měřením (včetně expoziometrů); mikrotomy**
- 9028** **Měřiče dodávky a spotřeby plynů, kapalin a elektrické energie, včetně jejich kalibračních přístrojů**
- ex 9030** **Osciloskopy, analyzátory spektra a ostatní přístroje a nástroje na měření nebo kontrolu elektrických veličin, vyjma měřiče čísla 9028; přístroje a nástroje na měření nebo detekci záření alfa, beta, gama, rentgenového, kosmického nebo jiného ionizujícího záření**
9030 10 90
9030 20 90
9030 31 90
9030 39 30
9030 39 91
9030 39 99
9030 40 90
9030 82 00
9030 83 90
9030 89 92
9030 89 99
9030 90 20
9030 90 80

ex 9031 Měřicí nebo kontrolní přístroje, nástroje a stroje, jinde v této kapitole neuvedené ani nezahrnuté; projektory na kontrolu profilů

9031 10 00

9031 20 00

9031 30 00

9031 41 00

9031 49 00

9031 80 32

9031 80 34

9031 80 39

9031 80 91

9031 80 99

9031 90 20

9031 90 30

9031 90 80

ex 9032 Automatické regulační nebo kontrolní přístroje a nástroje

9032 10 30

9032 10 91

9032 10 99

9032 20 90

9032 81 90

9032 89 90

9032 90 90

9033 00 00 Části, součásti a příslušenství, jinde v této kapitole neuvedené ani nezahrnuté, pro stroje, nástroje a přístroje kapitoly 90

126

VYHLÁŠKA

Českého statistického úřadu

ze dne 27. března 2001,

kterou se stanoví kritéria pro zápis do zemědělského registru

Český statistický úřad stanoví podle § 27 písm. c) zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění zákona č. 411/2000 Sb., (dále jen „zákon“) k provedení § 20b zákona:

§ 1

Do zemědělského registru se zapisují informace o fyzických a právnických osobách, které provozují zemědělskou činnost

- a) na výměře obhospodařované zemědělské půdy, která činí nejméně 1 hektar,
- b) na výměře půdy využívané pro pěstování speciálních zemědělských plodin (vínice, chmelnice, intenzivní sady, okrasné květiny nebo dřeviny, zelenina, kořeninové kultury, kultury léčivých

rostlin, semenářské plochy, školky apod.), která činí nejméně 1500 m²,

- c) na výměře půdy, na které jsou zřízeny skleníky, fóliovníky nebo pařeniště, která činí nejméně 300 m²,
- d) chovem hospodářských zvířat v počtu nejméně 1 kusu skotu nebo 2 kusů prasat nebo 4 kusů ovcí nebo 4 kusů koz nebo 50 kusů drůbeže nebo 100 kusů králíků nebo 100 kusů kožešinových zvířat, nebo
- e) chovem sladkovodních ryb na vodní ploše bez zřetele na její výměru.

§ 2

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Předsedkyně:

doc. Ing. Bohatá, CSc. v. r.

127

NÁLEZ

Ústavního soudu

Jménem České republiky

Ústavní soud rozhodl dne 20. února 2001 v plénu o návrhu Ing. J. J. na zrušení ustanovení § 250a zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů,

takto:

Návrh se zamítá.

Odůvodnění

I.

Dne 4. 1. 2000 došla Ústavnímu soudu včas podaná ústavní stížnost Ing. J. J., zastoupeného advokátem JUDr. J. T., proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 21. 9. 1999 sp. zn. 9 To 345/99 a proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 6. 5. 1999 sp. zn. 3 T 26/99 spojená s návrhem na zrušení § 250a zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „tr. zák.“).

Druhý senát Ústavního soudu usnesením ze dne 15. 2. 2000 sp. zn. II. ÚS 4/2000 přerušil řízení a návrh na zrušení jednotlivého ustanovení zákona postoupil plénu Ústavního soudu.

Navrhovateli bylo pravomocným usnesením Městského soudu v Praze ze dne 21. 9. 1999 sp. zn. 9 To 345/99 zamítnuto odvolání proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 6. 5. 1999 sp. zn. 3 T 26/99. Soud prvního stupně jej uznal vinným pokusem trestného činu pojistného podvodu podle § 250a tr. zák., za což mu uložil trest odnětí svobody v trvání jednoho roku, jehož výkon odložil na stejně dlouhou zkušební dobu.

Obecné soudy tím, že aplikovaly ustanovení § 250a tr. zák., porušily podle názoru navrhovatele ústavní právo zakotvené v čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod č. 2/1993 Sb. (dále jen „Listina“), podle něhož vlastnické právo všech vlastníků má stejný zákonný obsah a ochranu.

Jak zdůrazňuje navrhovatel, zákon k trestnosti nevyžaduje úmysl způsobit škodu nebo obohatit takovým jednáním sebe nebo jiného, přičemž gramatický výklad, jak jej zaujaly obecné soudy, svědčí pro závěr, že může jít o uvedení jakékoliv nepravdivé okolnosti bez ohledu na to, zda je tím pojistitel uváděn v omyl či nikoliv, zda při případném pojistném plnění v omylu jednal či ne a zda uvedení nepravdivého údaje je vůbec způsobilé při řádné péči ze strany pojistitele škodu způsobit.

Pokud obecné soudy vycházejí z takového výkladu § 250a tr. zák., pak je zřejmé podle názoru navrhovatele, že uvedené ustanovení samo odporuje čl. 11 odst. 1 Listiny.

Na rozdíl od obecné skutkové podstaty trestného činu podvodu podle § 250 tr. zák. napadené ustanovení o pojistném podvodu je v základní skutkové podstatě (§ 250a odst. 1 a 2) konstruováno jako tzv. předčasně dokonaný delikt, tedy jako zvláštní forma přípravy, kdy se k trestnosti nevyžaduje uvedení v omyl ani využití omylu, ale stačí již uvedení nepravdivého nebo hrubě zkrleslého údaje. Ve srovnání s podvodem podle § 250 tr. zák. se u pojistného podvodu nevyžaduje ani úmysl způsobit škodu nebo obohatit sebe nebo jiného. Způsobení škody je pouze okolností podmiňující použití vyšší trestní sazby, jestliže škoda v patřičné výši skutečně vznikne [§ 250a odst. 3, odst. 4 písm. b) a odst. 5].

Je zřejmé, že předmětem útoku, jak dovozuje navrhovatel, je majetek pojištěven a s ohledem na konstrukci skutkové podstaty k trestní odpovědnosti stačí i jednání, u něhož nenastane žádný škodlivý následek, jakož i jednání, kdy škodlivý následek nastane jen v důsledku nedostatku péče vlastních pracovníků pojišťovny, kteří neurčí výši pojistného plnění správně.

Je tedy zřejmé, že majetek jedné části soukromých subjektů, jakými jsou pojišťovny, je chráněn výrazně přísněji a podstatně rozdílným způsobem než majetek subjektů jiných, ať už jde o subjekty podnikatelské nebo soukromé občany. Neobstojí tu námitka, že majetek pojištěven je napadán častěji než majetek jiný, a v důsledku toho je společenský dosah takovýchto útoků závažnější a tudíž zasluhuje přísnějšího potrestání, a že i v jiných právních rádech (např. v německém) znají trestní zákony zvláštní případy pojistného podvodu. O takový případ

speciálního pojistného podvodu zde nejde, neboť nejde o přísnější postih z důvodu častěji napadaného předmětu útoku, ale jde o zcela jinou konstrukci trestní ochrany majetku pojišťoven proti podvodnému jednání i proti jednání, které ani znaky podvodu (uvedení v omyl nebo využití omylu) nemá.

Za těchto okolností bylo povinností Obvodního soudu pro Prahu 5 postupovat podle § 224 odst. 5 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „tr. ř.“) trestní stíhání přerušit a věc předložit Ústavnímu soudu, neboť sám soud měl dojít k závěru, že použití uvedeného ustanovení trestního zákona, které je rozhodné pro rozhodování o vině a trestu, je v rozporu s Listinou.

Závěrem navrhovatel konstatuje, že aplikace § 250a tr. zák. v jeho trestní věci zvýhodňuje ochranu majetku pojišťovny proti ochraně jeho majetku i majetku ostatních subjektů, a je proto samo toto ustanovení v rozporu s Listinou.

II.

Z vyjádření účastníků k návrhu, jež Ústavní soud podle § 69 odst. 1 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, (dále jen „zákon“) vyžádal od předsedy Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky (dále jen „Sněmovna“) a předsedkyně Senátu Parlamentu České republiky (dále jen „Senát“), vyplynulo následující.

Předseda Sněmovny k návrhu mimo jiné uvedl, že ustanovení § 250a tr. zák. se vztahuje na případy, kdy jsou při sjednávání pojistné smlouvy nebo při uplatnění nároku na plnění z ní uvedeny nepravdivé nebo hrubě zkrácené údaje anebo podstatné údaje zamlčeny. Stanovená ochrana majetku pojišťoven zohledňuje skutečnost, že k plnění pojistovny dochází na základě sjednané pojistné smlouvy a za podmínek v ní uvedených. Zákonodárce v této souvislosti vyjádřil zájem chránit tyto vztahy, resp. sankcionovat jejich porušení. Současně přihlédl k tomu, že majetek jiných vlastníků, resp. majetek navrhovatele není předmětem plnění vyplývajících z pojistných smluv, a není proto odůvodněno, aby se na tento majetek vztahovala v tomto směru stejná nebo obdobná ochrana. Z tohoto důvodu nespátňuje rozpor mezi čl. 11 odst. 1 Listiny a § 250a tr. zák. V té návaznosti připomíná rozhodnutí Ústavního soudu ČSFR č. 11/1992 a souhlasí s takovým chápáním ústavního principu rovnosti, jak zde bylo vyjádřeno. Za takového stavu věci účastník konstatuje, že zákonodárny sbor jednal v přesvědčení, že přijatý zákon je v souladu s Ústavou České republiky č. 1/1993 Sb. (dále jen „Ústava“), ústavním pořádkem České republiky a jejím právním řádem. Je proto na Ústavním soudu, aby v souvislosti s podaným návrhem posoudil ústavnost napadeného zákonného ustanovení a rozhodl.

Předsedkyně Senátu ve svém stanovisku kromě jiného sdělila, že při projednávání vládního návrhu novely trestního zákona, v rámci obecné části rozpravy, byla v jednom z vystoupení naznačena snaha vypustit ustanovení § 250a a 250b tr. zák., a sice z důvodů sdílených stěžovatelem. V Senátu však nicméně již nedošlo k otevření podrobné rozpravy k podávání pozměňovacích návrhů, neboť Senát schválil návrh novely trestního zákona ve znění postoupeném Sněmovnou. Učinil tak v přesvědčení, že přijatý zákon je v souladu s ústavními zákony České republiky a mezinárodními smlouvami podle čl. 10 Ústavy. V této souvislosti lze rovněž uvést, že ústavní právo na stejný zákonný obsah a ochranu vlastnického práva obsažené v čl. 11 odst. 1 Listiny, které má být podle tvrzení stěžovatele porušeno aplikací § 250a tr. zák., je ve svém původu spojováno především s odmítnutím systému sortování vlastnictví na druhy s privilegovaným postavením a ochranou a na druhy trpěné (potlačované), uplatňovaného socialistickou Ústavou ČSSR z roku 1960 a navazujícím zákonodárstvím. Cílem předmětného ústavního práva se tedy jeví, jak naznačeno důvodovou zprávou k čl. 11 Listiny, více zákaz principu diferencovaného vlastnického práva na úrovni uspořádání společnosti než na úrovni jednotlivostí, např. právě pragmatických rozdílů při volbě způsobu ochrany vlastnického práva. Úplnost hodnot stejnosti zákonného obsahu a ochrany vlastnického práva může být relativizována dalšími ústavními pravidly čl. 11 Listiny, který v odstavci 3 zároveň zakazuje zneužití vlastnictví na újmu práv druhých anebo v rozporu se zákonem chráněnými osobními zájmy. Připomenout je rovněž možné, že objektem trestného činu podle § 250a tr. zák. je ochrana sjednávání pojistných smluv a plnění z nich, a proto v konečném důsledku cizí majetek, tzn. nejen majetek pojišťoven. Pachatelem pojistného podvodu může být kterýkoliv z účastníků pojistné smlouvy. Je tedy na Ústavním soudu, aby posoudil ústavnost návrhu na zrušení napadeného ustanovení a rozhodl o něm.

Právní zástupce navrhovatele v replice na stanoviska obou účastníků předně konstatuje, že podstata návrhu není v tom, že by bylo přísněji postihováno jednání směřující vůči majetku pojišťoven. Taková úprava by byla s ohledem na tvrzení obsažená ve vyjádření Sněmovny přípustná právě vzhledem k potřebě postihovat obtížně odhalitelné a časté útoky na majetek pojišťoven. Podstatou návrhu je naopak to, že majetek pojišťoven je chráněn proti širšímu okruhu trestných jednání než majetek jiných subjektů. Ustanovení § 250a odst. 1 tr. zák. není jen zvláštní formou přípravy k trestnému činu, jímž má být na majetku pojišťovny způsobena škoda, jak lze dovodit ze stanoviska Sněmovny. Kdyby tomu tak bylo, musela by skutková podstata zahrnovat úmysl způsobit škodu nebo obohatit sebe nebo jiného, jako je tomu u trestného činu podvodu podle § 250 tr. zák. Díky tomu, že takovýto úmysl není předpokladem trestnosti, lze podle § 250a tr. zák. postihnout i jednání, která ke způsobení

škody nesměřují. Pokud je znak „způsobení škody“ uveden v dalších odstavcích citovaného ustanovení jako tzv. těžší následek, tedy coby okolnost podmiňující použití vyšší trestní sazby, postačí ke způsobení takové škody i nedbalost pachatele [§ 6 písm. a) tr. zák.]. V souhrnu lze tedy říci, že ustanovením § 250a tr. zák. je majetek pojištěn chráněn i proti jednáním, jimiž vzniká škoda z pouhé nedbalosti, zatímco majetek ostatních subjektů proti takovýmto jednáním chráněn není. Ochrana majetku pojištěn tedy zahrnuje širší okruh trestného bezpráví, když jinak způsobení škody z nedbalosti základní skutkové podstaty ostatních trestných činů podle hlavy deváté zvláštní části tr. zák. neobsahují. V tom je nerovnost, v níž navrhovatel spatřuje porušení ústavního práva na stejný zákonný obsah a ochranu vlastnického práva. Pokud jde o námitku Senátu, že uvedení nepravdivých údajů ve smyslu § 250a odst. 1 tr. zák. se může dopustit kterákoliv strana smlouvy, jde o námitku nedůvodnou. Z vyjádření Sněmovny vyplývá jasně, že ustanovení je určeno především k ochraně majetku pojištěn. V praxi je také takto používáno. I kdyby tomu tak nebylo, pak okolnost, že i pojištěnec (myšlen je patrně „pojištěný“) je zvýhodněn, nic nemění na tom, že rozsah ochrany takto vymezeného majetku je širší než ochrana majetku ostatních subjektů. Důvodem takového rozšíření pak nemůže být to, že jednání, které nese znaky pojistného podvodu, je „trestné podle stávající úpravy, ale zpravidla se nedokáže“, jak se uvádí ve stanovisku Sněmovny. Takový výklad by byl v rozporu i se zásadou prezumpce nevinny podle čl. 40 odst. 2 Listiny.

III.

V rámci zkoumání procesních podmínek řízení o podaném návrhu se Ústavní soud zabýval otázkou platnosti napadeného ustanovení § 250a tr. zák. v době doručení návrhu Ústavnímu soudu. Zjišťoval tedy, jak mu ukládá § 68 odst. 2 zákona, zda zákon č. 253/1997 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů, jenž s účinností od 1. 1. 1998 návrhem napadené ustanovení do trestního zákona zakotvil, byl přijat a vydán v mezích Ústavou stanovené kompetence a ústavně předepsaným způsobem. Za tím účelem vyžádal od Sněmovny a Senátu těsnopisecké zprávy z jejich schůzí, na nichž byla předmětná novela tr. zák. projednána a přijata.

Ve Sněmovně se z přítomných 186 poslanců vyslovili pro usnesení přijmout novelu tr. zák. celkem 154 poslanci a poslankyně, proti byli 3 poslanci a poslankyně. V Senátu z přítomných 62 senátorů a senátorek hlasovali pro novelu ve znění postoupeném Sněmovnou celkem 33 senátoři a senátorky, když k přijetí návrhu byly potřebné nejméně 32 hlasy.

Zákon č. 253/1997 Sb. byl tak vzhledem k čl. 39 odst. 1 a 2 Ústavy platně přijat a posléze podepsán příslušnými ústavními činiteli a vyhlášen ve Sbírce zákonů.

IV.

V řízení o zrušení zákonů nebo jejich jednotlivých ustanovení zkoumá Ústavní soud obsah těchto právních aktů z hlediska jejich souladu s ústavními zákony a mezinárodními smlouvami podle čl. 10 Ústavy, jak mu to ukládá § 68 odst. 2 zákona.

V tomto kontextu se Ústavní soud zaměřil v první řadě na genezi a samu trestněpolitickou podstatu návrhem napadeného ustanovení § 250a tr. zák. a konstatuje, že návrh na jeho zrušení není důvodný.

Ke zrušení navrhované zákonné ustanovení zní:

„§ 250a

Pojistný podvod

(1) Kdo při sjednávání pojistné smlouvy nebo při uplatnění nároku na plnění z takové smlouvy uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje nebo podstatné údaje zamlčí, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo zákazem činnosti nebo peněžitým trestem nebo propadnutím věci.

(2) Stejně bude potrestán, kdo úmyslně vyvolá pojistnou událost, nebo kdo stav vyvolaný pojistnou událostí udržuje v úmyslu zvýšit vzniklou škodu.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta nebo peněžitým trestem bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 na cizím majetku škodu nikoliv malou.

(4) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 jako člen organizované skupiny,
- b) způsobí-li takovým činem na cizím majetku značnou škodu nebo jiný zvlášť závažný následek.

(5) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 na cizím majetku škodu velkého rozsahu.⁶

Z listinných důkazů, které Ústavní soud v dané věci shromáždil, je třeba v první řadě vycházet z důvodové zprávy k zákonu č. 253/1997 Sb.

Ta v souvislosti s § 250a tr. zák. konstatuje, že doplněním ustanovení o trestném činu podvodu se sleduje rozšíření trestního postihu na další formy podvodného jednání, které sice je trestné již podle nynější právní úpravy, ale zpravidla se nedokáže.

Dosavadní skutková podstata trestného činu podvodu totiž vyžaduje, aby pachatel měl podvodný úmysl již v době, kdy začne naplňovat objektivní stránku tohoto trestného činu. Důvodem doplnění hlavy deváté zvláštní části tr. zák. o pojistný podvod není jen skutečnost, že zejména pojištění majetku je v poslední době zneužíváno k protiprávnímu získání pojistného plnění.

Ukazuje se, že k postihu všech forem protiprávního jednání nedostačuje „obecná“ skutková podstata trestného činu podvodu podle § 250 tr. zák., která zahrnuje pouze jednání, kde již vznikla majetková újma. Ne všechny případy, kdy se pachatel dopouští jednání, které k podvodnému obohacení teprve směřuje, lze postihnout jako vývojová stadia trestného činu podvodu. Nejen v zájmu pojišťoven, které nesou riziko vyplývající z povahy pojištění, ale i v zájmu těch, na které míra tohoto rizika v podobě výše pojistného dopadá, a v zájmu ochrany majetku a zdraví před jeho úmyslným poškozováním je odůvodněn požadavek, aby jako dokonatý trestný čin bylo postihováno samotné úmyslné způsobení následku charakteristického pro pojistnou událost. I v tomto případě bude třeba, aby uvedený následek byl pachatelem způsoben úmyslně. Trestnost takového jednání nebude naopak podmíněna tím, že pachatel jím úmyslně způsobenou pojistnou událost pojišťovně již oznámil v úmyslu protiprávně získat pojistné plnění nebo dokonce takové plnění získal. Ze stejných důvodů se navrhuje jako dokonatý trestný čin postihovat jednání, kde pojistná událost vznikne nikoliv jako důsledek úmyslného jednání pachatele, ale ten jen vzniklé situace využije v tom směru, že vzniklý stav udržuje v úmyslu zvýšit vzniklou škodu. Obdobně, jako tomu je u skutkové podstaty trestného činu podvodu podle § 250 tr. zák., se navrhuje přísněji postihovat případy, kdy pachatel pojistným podvodem způsobí vyšší škodu nebo jiný závažný následek.

Z těsnopisecké zprávy o jednání Sněmovny k bodu novely tr. zák. obsahujícímu napadené ustanovení Ústavní soud zjistil, že ve druhém čtení zazněl poslanecký návrh směřující k vypuštění § 250a tr. zák. Z hlediska ústavního je významná ta část argumentace, kde se uvádí: „... důvodů pro jejich (§ 250a, § 250b tr. zák.) vypuštění je víc. Např. v těchto dvou paragrafech jde o nenápadné obrácení důkazního břemene ... jde v nich o zavedení protiústavní nerovnosti ochrany majetku. Jeden majetek má být chráněn jinak než jiný majetek, ...“ Uvedený návrh byl podpořen dalším poslancem, jenž se omezil pouze na argumenty trestněpolitické (kriminalizační), nikoliv na další důvody ústavněprávní. Při hlasování o pozměňovacích návrzích nebyl zmíněný návrh přijat (z celkového počtu přítomných 188 většinou 140 proti 17).

Obsahově shodný pozměňovací návrh k vládní osnově novely tr. zák. zazněl též při jejím projednávání v Senátu, jak dokumentuje příslušná těsnopisecká zpráva, kde byl odůvodněn takto: „... zavedením těchto (§ 250a, § 250b tr. zák.) ustanovení se dostáváme do rozporu s právními principy Ústavy ... Ve smyslu čl. 11 odst. 1 Listiny je postavení všech účastníků závazkových vztahů jednoznačně rovné. Návrh § 250a tr. zák. ... je v rozporu s touto zásadou, zvýhodňuje pojišťovací ... vztahy vůči ostatním závazkovým vztahům – tedy zavedení protiústavní nerovnosti ...“ Ani v Senátu uvedený pozměňovací návrh neprošel.

Skutkovou podstatu trestného činu pojistného podvodu ve znění § 250a odst. 2 tr. zák. znají ve srovnatelné podobě trestní zákoníky i jiných zemí, jmenovitě v Německu a v Rakousku. Ustanovení § 250a odst. 1 tr. zák. však tam odpovídající ekvivalent nemá.

Podle německé trestněprávní úpravy (StGB, k 26. 1. 1998) se jedná o jeden z typů „zvlášť těžkého případu podvodu“ ve smyslu § 263 odst. 3 bodu 5, který předpokládá zpravidla, jestliže pachatel předstírá pojistnou událost, pokud on sám nebo někdo jiný v tomto úmyslu věc významné hodnoty zapálí nebo jinak požárem zcela nebo zčásti zničí anebo potopí či způsobí ztroskotání lodí.

Kromě toho nabízí tato úprava ještě „zneužití pojištění“ v § 265 odst. 1, jež spočívá v tom, že pachatel věc pojištěnou proti zničení, poškozování, omezení upotřebitelnosti, ztrátě nebo krádeži poškodí, zničí, její upotřebitelnost omezí, a tím vytvoří možnost nebo jinému umožní, aby se on nebo někdo jiný plněním z pojištění zaopatřil.

O zneužití pojištění se zmiňuje rovněž rakouský zákonodárce v § 151 odst. 1 (StGB, k 1. 3. 1997). Podle literatury jde o přípravná jednání k pojistnému podvodu (Foregger, R.: StGB, Wien, Manz Verlag 1997, s. 150).

Ústavní soud v řadě svých dřívějších rozhodnutí zaujal stanovisko k chápání a k výkladu ústavního principu rovnosti občana před zákonem, který v dané věci hraje klíčovou roli.

Již ve svém rozhodnutí č. 11/1992 Sbírky usnesení a nálezů Ústavního soudu ČSFR konstatoval tehdejší federální Ústavní soud, že rovnost občanů před zákonem nebyla chápána jako abstraktní a absolutní kategorie, ale vždy byla přičítána k určité právní normě, pojímána ve vzájemném poměru různých subjektů apod., tedy jako rovnost relativní, nikoliv absolutní. Relativní nerovnost znamená pouze odstranění neodůvodněných rozdílů. Logicky, a contrario rozdíly odůvodněné nejsou neústavní, opírají-li se o kritéria objektivní a racionální. Je věcí státu, aby v zájmu zajištění svých funkcí rozhodl, že určité skupině poskytne méně výhod než jiné. Nesmí však přitom postupovat libovolně. Pokud zákon určuje prospěch jedné skupiny a zároveň tím stanoví neúměrné povinnosti jiné, může se tak stát pouze s odvoláním na veřejné hodnoty (ve veřejném zájmu a pro veřejné blaho, viz nálezy sp. zn. Pl. ÚS 9/95, in: ÚS, sv. 5, s. 107) a nikoliv způsobem, jehož se týká např. nálezy sp. zn. IV. ÚS 15/94, in: ÚS, sv. 2, s. 115. Rovnost jako kategorie relativní je prezentována i v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 4/95, in: ÚS, sv. 3, s. 209.

Pohled na § 250a tr. zák. prizmatem citovaných zahraničních úprav, jakož i nálezů vyúsťuje v následující závěry.

Ústavní soud má za to, že konstrukce skutkové podstaty pojistného podvodu jakožto deliktu předčasně dokonatého podvodu ve formě jeho přípravy, tzn. zároveň jako činu ohrožovacího (což platí zejm. pro § 250a odst. 1 tr. zák. a částečně i pro jeho odstavec 2, ve vztahu k § 250 odst. 1 a 2 tr. zák.), představuje z hlediska trestněpolitického, tj. při hledání odpovědi na otázku, co kriminalizovat, standardní postup zákonodárce. To dokumentují i příklady ze zahraničí, jak jsou uvedeny výše. Zákonodárny orgán si tak počíná všude tam, kde dosavadní trestněprávní úprava neumožňuje účinný postih činů, po materiální stránce takové kvality, na kterou již nestačí instrumenty jiných, tj. mimotrestních právních odvětví (trestní právo jako „ultima ratio“). Jinak řečeno, sankcionuje-li zákonodárce porušení oznamovací povinnosti při uzavření a změně pojistné smlouvy [§ 793 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „obč. zák.“)] primárně snížením plnění z takové smlouvy (§ 798 obč. zák.), pak v případech uvedení nepravdivých nebo hrubě zkreslených údajů či zamlčení údajů podstatných, za uvedených okolností, nastupuje subsidiárně sankce trestněprávní (§ 250a odst. 1 tr. zák.); totožná situace tu je na úrovni § 799 a 809 obč. zák. a § 250a odst. 2 tr. zák.

Posuzovat právě tuto otázku, tedy širí hranic trestněprávní kriminalizace určitých typů jednání, však Ústavnímu soudu v zásadě samo o sobě ani nepřislúší, nemá-li zdvojit nebo nahrazovat ústavní roli zákonodárnyho orgánu. Zabývat by se měl ovšem touto otázkou jediné v souvislosti s takovými kritérii kriminalizace, jakými jsou právě veřejné hodnoty či zájmy, o něž opíral kriminalizaci zákonodárce v dané, tj. Ústavním soudem posuzované, šířce.

Důvodem kriminalizace pojistného podvodu v § 250a tr. zák., jak uvádí citovaná důvodová zpráva, je především rozšíření trestního postihu na další formy podvodného jednání, které sice je trestné již podle existující právní úpravy, ale zpravidla se nedokáže. Dále je to skutečnost, že zejména pojištění majetku je v poslední době zneužíváno k protiprávnímu získání následného pojistného plnění, tedy potřeba kriminalizovat jako čin dokonatý i delikty dokonané předčasně ve stadiu přípravy.

Uvedeným způsobem odůvodněné rozšíření trestněprávní ochrany cizího majetku je opřeno o ústavně akceptovatelné veřejné hodnoty, tj. obsažené v čl. 11 odst. 1 Listiny potud, pokud zákonodárce zintenzivňuje trestněprávní ochranu před jednáními, která znamenají v podstatě zneužití institutu pojištění majetku, jako je tomu i jinde v zahraničí. V důsledku takovéto právní úpravy založená případná nerovnost trestněprávní ochrany majetku určitých subjektů by potom byla v souladu s Ústavou, protože by takto vyrovnávala reálně existující nerovnosti v ochraně.

Odůvodňuje-li však zákonodárce širí kriminalizace „předpolí“ majetkových podvodů poukazem na důkazní obtíže v průběhu trestního stíhání osob z těchto podvodů obviněných, může být ústavní váha tohoto veřejného zájmu (na trestním postihu) problematická. Na zmíněný fakt upozorňuje ve své replice návrhovatel, když uvádí, že takovýto výklad, resp. zdůvodnění právní úpravy by bylo v rozporu se zásadou presumpce nevinny podle čl. 40 odst. 2 Listiny. Konstrukce skutkové podstaty trestného činu zajišťující, aby dokazování naplnění jejích znaků činilo orgánům činným v trestním řízení co nejmenší potíže, znamená, že rozsah předmětu dokazování se skutečně zúží. Tím se zároveň rozšíří dosah, záběr skutkové podstaty takového trestného činu. V žádném případě se ale povinnost pečlivě objasňovat i okolnosti svědčící zejména ve prospěch obviněného zatěžující orgány činné v trestním řízení nepřesouvá na obviněného. Jen v takovémto případě, pokud by k onomu přesouvání došlo, by zásada presumpce nevinny dotčena byla. Tak tomu však není. Přestože otázky rozsahu dokazování a přesouvání zmíněné povinnosti spolu úzce souvisejí, nejsou jedno a totéž. Zúžení záběru dokazování

prováděného orgánem činným v trestním řízení neznamená automaticky přenesení výše uvedené povinnosti, kterou tento orgán má v důsledku presumpce nevinu, na osobu obviněnou.

Proto při hlubším pohledu na věc ani důvod kriminalizace pojistného podvodu spočívající ve snaze minimalizovat důkazní tíseň orgánů činných v trestním řízení, byť by mohl být zpochybněn snad trestněpoliticky, není ústavně nekonformní, neboť s presumpcí nevinu nekoliduje, jak se uvádí.

Pokud jde o individuální primární objekt trestného činu pojistného podvodu podle § 250a tr. zák., shoduje se komentář k tomuto ustanovení (Šámal P., Púry F., Rizman S.: Trestní zákon, komentář, 3. vyd., Praha, C. H. Beck 1998, s. 1154) s citovanou důvodovou zprávou v tom, že jím je nejen ochrana sjednávání pojistných smluv a plnění z nich, tedy majetek pojištěven samotných, nýbrž i v konečném důsledku cizí majetek vůbec. To znamená podle názoru Ústavního soudu i majetek subjektů odlišných od pojistitelů (zpravidla pojištěven); myšleni jsou tu další účastníci pojištění, tedy pojistníci či osoby pojištěné, tj. koneckonců i navrhovatel, jichž se pojistný podvod spáchaný jiným pojištěným majetkově dotýká tím, že objektivně zužuje možnost tvorby přebytků pojistného, na nichž se pojištění jinak podle určitých principů podílí.

Jeden každý ze subjektů pojistné smlouvy může být jak pachatelem pojistného podvodu, tak i poškozeným tímto trestným činem, pokud je tímto pachatelem jiný subjekt zmíněné smlouvy. V tom je třeba dát za pravdu stanovisku Senátu. Tvrdí-li v té návaznosti replika navrhovatele, že ani tato skutečnost nemůže vyloučit ústavně nerovnou ochranu majetku subjektů smluvního pojištění na straně jedné a majetku subjektů stojících mimo pojistnou smlouvu na straně druhé, není zcela opodstatněná. Už proto ne, že vedle zmíněných základních účastníků pojištění, subjektů pojistných smluv, existují další účastníci pojištění, a sice tzv. „obmyšlený“, popř. i poškození pojistnou (škodnou) událostí.

Ohrožení majetku či jeho porucha způsobené pojistným podvodem jsou proto ve svém reálném důsledku typicky závažnější než poruchy vyvolané podvodem obecným (§ 250 tr. zák.), kde provázanost různých subjektů pojištění pochopitelně chybí. Proto je trestněpoliticky žádoucí a nutné, aby byla existující objektivní nerovnost v dopadech obecného a pojistného podvodu vyrovnávána trestněprávní úpravou. Ta se tohoto úkolu zhostila tak, že kriminalizovala ne pouhé majetkové poruchy, jako u podvodů obecných, nýbrž i již zmíněné jejich „předpoli“, tzn. kriminalizuje činy teprve hrozící takovými poruchami. Takto odůvodněná širší a v tomto smyslu trestněprávně funkční „nerovnost“ je nezbytná k tomu, aby se celková ochrana před podvody různých typů stala podle práva vyrovnanou.

Vzdor tomu, že právní předpisy pojem pojištění nedefinují, lze zejména z § 788 odst. 1 obč. zák. „... dovodit, že pojištění představuje závazek poskytnout za úplaty ve sjednaném rozsahu plnění, nastane-li předem určená nahodilá událost týkající se pojištěného rizika. Jde o synallagmatický majetkový závazkový právní vztah charakterizovaný rovností účastníků, kteří jsou nositeli práv a povinností, které s tímto právním vztahem spojují právní předpisy, nebo které na sebe vzali uzavřením pojistné smlouvy a dále vzájemností těchto práv, jakož i vzájemnou podmíněností plnění.“ (Jehlička O., Švestka J. a kol.: Občanský zákoník, komentář, 3. vyd., Praha, C. H. Beck 1996, s. 725). Z uvedeného vyplývá, že v rámci právního režimu, zejména smluvního pojištění, o které tu běží, jsou si všichni jeho účastníci rovni už na úrovni zákona (obč. zák.). V této jejich rovnosti je tr. zák. cestou svého § 250a „usazuje“ záměrně nerovně ve vztahu k jiným osobám poškozeným obecnými podvody (čl. 4 odst. 3 Listiny, sp. zn. Pl. ÚS 47/95, in: ÚS, sv. 5, s. 209).

Trestněpolitické (kriminalizační) „prostředí“, z něhož napadené zákonné ustanovení vycházelo a také se jeho prostřednictvím projevilo, z hlediska ústavněprávního, zejména z pohledu principu rovnosti ve smyslu čl. 11 odst. 1 Listiny, nevyvolává žádných pochybností, tudíž ani napadené ustanovení tr. zák. samotné. Daný závěr je do jisté míry podporován i stručným odkazem na právní srovnání se zahraničními úpravami podobné problematiky, uvedené dříve.

Podaný návrh na zrušení § 250a tr. zák. podal navrhovatel ve spojení se svou ústavní stížností proto, že v řízení před obecným soudem nebylo postupováno podle § 224 odst. 5 tr. ř. (čl. 95 Ústavy). Navrhovatel je toho názoru, že obecný soud měl povinnost přerušit trestní stíhání a věc problematické ústavnosti § 250a tr. zák. předložit Ústavnímu soudu, neboť měl dojít k závěru, že napadené ustanovení tr. zák. rozhodné pro rozhodování o jeho vině je v rozporu s Listinou.

Tomuto názoru nelze bezezbytku přisvědčit, neboť Ústavní soud již ve svém nálezu sp. zn. II. ÚS 87/95, in: ÚS, sv. 5, s. 503 konstatoval, že „... jedinou povinností, která pro obecné soudy z čl. 95 odst. 2 Ústavy plyne, je, že nemohou samy posoudit ústavnost právního předpisu, ale musí věc postoupit Ústavnímu soudu v tom případě, když dojdou k závěru, že zákon ... je neústavní.“

V.

S přihlédnutím k výsledkům právního a ústavněprávního rozboru ustanovení § 250a tr. zák. ve vztahu k čl. 11 odst. 1 Listiny provedeného v předcházejících bodech tohoto odůvodnění rozhodl Ústavní soud tak, jak je uvedeno ve výroku jeho nálezu.

Předseda Ústavního soudu:

JUDr. Kessler v. r.

128

NÁLEZ

Ústavního soudu

Jménem České republiky

Ústavní soud rozhodl dne 13. března 2001 v plénu o návrhu skupiny poslanců Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky na zrušení § 5 odst. 5, § 9 až 11 včetně nadpisu a poznámek pod čarou č. 5) až 7), § 13 odst. 2 věty druhé včetně poznámky pod čarou č. 10), § 13 odst. 7, slov „výbor nebo pověřený vlastník“ ve větě třetí a vět čtvrté a páté § 15 odst. 2, slov „(§ 9)“ v § 15 odst. 4 a bodu 2. čl. II zákona č. 72/1994 Sb., kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k budovám a některé vlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorům a doplňují některé zákony (zákon o vlastnictví bytů), ve znění pozdějších předpisů, a § 11 odst. 2 písm. n) včetně poznámky pod čarou č. 3a) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění zákona č. 103/2000 Sb.,

takto:

1. **Návrh na zrušení ustanovení článku II bod 2. zákona č. 72/1994 Sb., kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k budovám a některé vlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorům a doplňují některé zákony (zákon o vlastnictví bytů), ve znění pozdějších předpisů, se odmítá.**
2. **Ve zbývajících částech se návrh zamítá.**

Odůvodnění

I.

Dne 16. 10. 2000 byl Ústavnímu soudu doručen návrh skupiny poslanců Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky na zrušení některých ustanovení zákona č. 72/1994 Sb., kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k budovám a některé vlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorům a doplňují některé zákony (zákon o vlastnictví bytů), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o vlastnictví bytů“) a ustanovení zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o soudních poplatcích“). Navrhovatelé požadují, aby Ústavní soud v řízení podle čl. 87 odst. 1 písm. a) Ústavy České republiky (dále jen „Ústava“) zrušil v zákoně o vlastnictví bytů ustanovení § 9 až 11 včetně nadpisu a poznámek pod čarou a ustanovení § 5 odst. 5, v ustanovení § 13 odst. 2 větu druhou včetně poznámky pod čarou, ustanovení § 13 odst. 7, v ustanovení § 15 odst. 2 slova „výbor nebo pověřený vlastník“ a na konci tohoto odstavce věty „Není-li výbor nebo pověřený vlastník zvolen, rozhoduje se o výši částek podle odstavce 1 nadpoloviční většinou všech vlastníků jednotek v domě. Ustanovení § 11 odst. 6 platí obdobně.“, v ustanovení § 15 odst. 4 slova „(§ 9)“ a v článku II bod 2. Navrhovatelé dále žádají Ústavní soud, aby v zákoně o soudních poplatcích zrušil v ustanovení § 11 odst. 2 písmeno n).

Z připojeného podpisového archu poslanců Ústavní soud zjistil, že jsou splněny podmínky stanovené v § 64 odst. 1 písm. b) zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, (dále jen „zákon o Ústavním soudu“), když návrh potvrdilo svými podpisy 60 poslanců.

Skupina poslanců je toho názoru, že napadená zákonná ustanovení jsou v rozporu s čl. 1 Ústavy, čl. 1, čl. 2 odst. 3, čl. 3, čl. 4 a čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) a čl. 1 odst. 1 Dodatkového protokolu k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod. Navrhovatelé uvádějí, že vznikem právnických osob nazvaných „společensví vlastníků jednotek“ podle zákona o vlastnictví bytů se narušuje princip právní jistoty zakotvený v čl. 1 Ústavy, neboť právní úkony těchto právnických osob a výkon práv a povinností, které jim zákon přiznává či ukládá, mají s účinností od 1. července 2000, kdy nabyl účinnosti zákon č. 103/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 72/1994 Sb., kterým se upravují některé spoluvlastnické vztahy k budovám a některé vlastnické vztahy k bytům a nebytovým prostorům a doplňují některé zákony (zákon o vlastnictví bytů), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění zákona č. 89/1996 Sb., zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 357/1992 Sb., o dani dědické, dani darovací a dani z převodu nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon č. 103/2000 Sb.“) nahradit právní vztahy, které byly konstituovány výlučně na smluvním základě. Právní vztahy vzniklé za účelem správy, provozu a oprav společných částí domu jsou dosud účinné na základě smluv uzavřených vlastníky jednotek, případně na základě projevu vůle vlastníků jednotek směřujícího k založení právní osoby jako osoby soukromého práva podle

dosavadní právní úpravy. Právní vztahy, které mají být nahrazeny zákonnou regulací, k jejímuž výkonu je povoláno „společenství vlastníků jednotek“, vznikly ke dni účinnosti nové právní úpravy v souladu se zákonem a podle názoru navrhovatelů je tento důsledek mimo jiné projevem nepřímé zpětné účinnosti nově přijatých právních norem. V § 9 odst. 3 zákona o vlastnictví bytů je vznik „společenství“ vázán na právní skutečnosti vzniklé před účinností tohoto ustanovení (na doručení listiny s doložkou o vyznačení vkladu do katastru nemovitostí a jiné skutečnosti) a navrhovatelé se domnívají, že se jedná o „typický příklad nepravého zpětného působení napadených ustanovení zákona spočívající v tom, že nová úprava zachycuje minulé skutečnosti a váže na ně pro budoucnost jiná práva a povinnosti než zákonodárství dosavadní“.

Navrhovatelé uvádějí, že v ustanoveních § 9 odst. 9 a § 10 odst. 3 zákona o vlastnictví bytů zákonodárce podrobuje vlastníky jednotek, splňují-li určité definiční znaky, zákonem přikázaným povinností, které vyplývají z výkonu funkce orgánů společenství. Navrhovatelé mají za to, že uvedenými ustanoveními se zákonem označeným vlastníkům jednotek ukládají povinnosti překračující ústavní rámec obsahu a ochrany vlastnického práva (právo věc držet, užívat, brát z ní užitky a nakládat s ní). Obecná zákonná úprava obsažená zejména v občanském zákoníku vlastníkům srovnatelné povinnosti neukládá.

Navrhovatelé dále zdůraznili, že podle jejich názoru klade zákonodárce v ustanoveních § 9 odst. 1 a § 11 odst. 4 a 5 zákona o vlastnictví bytů, jakož i v celé konstrukci společenství, jeho působnosti a způsobu přijímání rozhodnutí nepřiměřený důraz na kolektivní stránku realizace práv spojených s užíváním a nakládáním s domem a jednotkami v něm umístěnými. Usnesení společenství, k jejichž přijetí zákon stanoví různá kvora, totiž nahlazují rozhodnutí vlastníků, resp. spoluvlastníků o hospodaření se společnou věcí. Podle navrhovatelů zákonodárce v napadených ustanoveních nadřadil nad individuální vůli vlastníků jednotek vůli kolektivní, tedy vůli ze zákona vzniklého společenství. Tento princip, na kterém je založena celá konstrukce „společenství vlastníků jednotek“ jako právnické osoby vzniklé ze zákona, je podle názoru navrhovatelů potlačením individuálních vlastnických práv, autonomie jedince a jeho vůle ve prospěch kolektivního rozhodování a ve svých důsledcích je v rozporu s ústavní zásadou rovnosti vlastníků v právech. Další porušení zásady rovnosti vlastníků v právech spatřují navrhovatelé v ustanovení § 13 odst. 7 zákona o vlastnictví bytů, kterým jsou prý vlastníci jednotek zatíženi ručitelským závazkem vzniklým ze zákona za závazky společenství, které ani nezaložili z vlastní vůle.

Navrhovatelé také tvrdí, že v ustanovení § 9 odst. 2 zákona o vlastnictví bytů se jedná o zřetelnou delegaci dispozičního práva k jednotce na subjekt odlišný od vlastníka, přičemž rozsah delegace není výslovně definován a „tím je neústavním způsobem posíleno postavení společenství, neboť napadená norma připouští, aby společenství vlastním jménem nakládalo s cizí věcí“. Navrhovatelé jsou toho názoru, že ustanovením § 5 odst. 5 zákona o vlastnictví bytů zákonodárce ústavně nepřipustným způsobem omezil spoluvlastníky společného domu, jsou-li byty v takovém domě předmětem nájemní smlouvy. Zákonodárce prý nešetřil podstaty a smyslu vlastnického práva – v tomto případě práva nakládat se svou věcí (tj. spoluvlastnickým podílem) – a omezením, kterým zatížil určitou skupinu spoluvlastníků, zneužil ochrany nájemního práva k bytu.

II.

Ústavní soud po zjištění, že návrh skupiny poslanců není nepřipustný podle § 66 zákona o Ústavním soudu ani neexistují důvody pro zastavení řízení podle § 67 zákona o Ústavním soudu, zaslal v souladu s § 42 odst. 3 a 4 a § 69 odst. 1 zákona o Ústavním soudu návrh k vyjádření Poslanecké sněmovně a Senátu Parlamentu České republiky a vyžádal si i písemné stanovisko Ministerstva pro místní rozvoj.

Vyjádření Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky

Ve vyjádření Poslanecké sněmovny podepsaném jejím předsedou prof. Ing. Václavem Klausem je uvedeno, že zákon č. 103/2000 Sb. byl předložen z důvodu nutnosti odstranění některých nedostatků dosavadní právní úpravy, která ve svém důsledku bránila rozsáhlejšímu využití této specifické formy vlastnictví. Nedostatky spočívaly v nedůsledném vymezení forem správy a údržby společných částí domu včetně odpovědnosti za její výkon. Přijatá úprava především nově zavedla tzv. „společenství vlastníků jednotek“ jako zvláštní typ právnické osoby odpovídající jejímu hlavnímu účelu, kterým je řádný výkon práv a povinností spojených se správou, provozem a opravami společných částí domu. Spolu s touto změnou došlo ke změně dalších souvisejících ustanovení zákona o vlastnictví bytů tak, aby tato úprava nebyla v rozporu s právním řádem. Návrh zákona byl schválen potřebnou většinou zákonodárců a přijatý zákon byl řádně vyhlášen. Za tohoto stavu věci nelze podle názoru účastníka řízení než uzavřít, že zákonodárský sbor jednal v přesvědčení, že přijatý zákon je v souladu s ústavním pořádkem a právním řádem České republiky.

Vyjádření Senátu Parlamentu České republiky

Za Senát Parlamentu České republiky se vyjádřil jeho předseda doc. JUDr. Petr Pithart, který poukázal na skutečnost, že podstatná část návrhu se týká ustanovení zákona o vlastnictví bytů, která nově upravují vznik a vnitřní poměry „společenství vlastníků jednotek“ jako právnické osoby způsobilé k výkonu správy domu a i ustanovení, která v souvislosti se vznikem a fungováním této právnické osoby ukládají povinnosti vlastníkům jednotek, či jinak regulují vzájemné vztahy vlastníků jednotek, pokud jde o plnění povinností vyplývajících z užívání společné věci – domu. Návrh zákona č. 103/2000 Sb. byl po schválení Poslaneckou sněmovnou postoupen dne 7. 2. 2000 Senátu, který jej projednal předepsaným způsobem na své 16. schůzi dne 25. 2. 2000. Při projednávání návrhu byly v Senátu, a to jak ve výborech, kterým byl návrh zákona přikázán, tak v plénu, vedeny obsáhlé rozpravy, které se ve značné míře týkaly právě ustanovení upravujících nově společenství vlastníků jednotek, tedy právě těch ustanovení, jejichž zrušení je navrhováno. V rozpravách zazněla celá řada argumentů podporujících přijetí nové právní úpravy, ale současně i celá řada názorů oponentních.

Argumenty ve prospěch přijetí novely, resp. ve prospěch nové úpravy společenství vlastníků jednotek jako právnické osoby založené zákonem vycházely z přesvědčení, že zvolený způsob právní regulace společenských vztahů vznikajících při fungování domu, v němž spoluvlastníci společných částí domu jsou zároveň vlastníky bytů (jednotek), vhodným způsobem reflektuje potřeby praxe, při současném respektování principu kolektivního, resp. obecného zájmu a vede zároveň i k naplnění čl. 11 odst. 3 Listiny. Zastánci nové právní úpravy rovněž poukázali na to, že institut povinné právnické osoby – správce domu s obligatorním členstvím vlastníků bytů je v Evropě dominující. Oproti dosavadní právní úpravě, podle které společenství vlastníků jednotek bez právní subjektivity vznikalo rovněž ex lege, proponenti novely spatřovali změnu právě v uzákonění právní subjektivity pro tato společenství.

Proti nové právní úpravě společenství vlastníků jednotek zazněly názory, že stát chce pomocí normotvorby direktivně zasáhnout do svobodného rozhodování vlastníků jednotek sdružit se za účelem správy domu ve formě, kterou si v mezích právního řádu sami zvolí. Kogentní úpravou vnitřních poměrů společenství stát podle odpůrců novely rovněž nedemokraticky diskriminuje vlastníky menších jednotek. Přestože se Senát rozhodl vrátit návrh zákona Poslanecké sněmovně, pozměňovací návrhy se napadených ustanovení nedotkly. V rozhodování Senátu nakonec převážily hlasy ve prospěch nové úpravy společenství vlastníků jednotek.

Stanovisko Ministerstva pro místní rozvoj

Ministerstvo pro místní rozvoj uvádí ve svém stanovisku k návrhu podepsaném ministrem Ing. Petrem Lachnitem, že nelze souhlasit s navrhovateli, neboť jejich názor podle ministerstva především nebere v úvahu zvláštní charakter institutu vlastnictví bytu, jak je upraven v právním řádu České republiky. Jeho podstata spočívá v tom, že byt nebo nebytový prostor (tzv. „jednotka“) není samostatnou věcí, ale je součástí budovy. Jednotka sice může být samostatným předmětem občanskoprávních vztahů, avšak jen proto, že to zákon výslovně stanoví. Podle ministerstva vlastnictví jednotky jako vymezené části budovy nemůže být vlastnictvím, kterému odpovídá plná právní moc nad věcí. Tento rozdíl mezi vlastnictvím věci (nemovitosti) a vlastnictvím jednotky se projevuje především v rozsahu oprávnění vlastníka. Vlastnické právo k jednotce má smysl a právní relevanci jen spolu s podílem na spoluvlastnickém právu ke společným částem domu. Každý vlastník si musí být vědom své odpovědnosti za řádnou údržbu domu jako celku, především jeho společných částí.

Ministerstvo zdůraznilo, že zásadním nedostatkem úpravy platné před novelou provedenou zákonem č. 103/2000 Sb. bylo, že společenství vlastníků jednotek nemělo právní subjektivitu a společenství tak nemohlo činit právní úkony. Jednat mohli pouze všichni vlastníci jednotek společně nebo někteří vlastníci jednotek, pokud určeným způsobem přehlasovali ostatní vlastníky. Právní úkony mohli činit také pověřeni vlastníci jednotek na základě plné moci nebo správce na základě smlouvy s vlastníky jednotek obsahující zmocnění k právním úkonům. Zákon však neřešil situaci, kdy osoba správce nebude určena nebo ustanovený správce nebude vykonávat svoji funkci. Zákon neukládal povinnost vlastníkům jednotek, aby uzavřeli smlouvu o správě domu, ačkoli s existencí této smlouvy počítal a upravoval některé její náležitosti. Konstrukce dílčích závazků, kdy každý z vlastníků jednotek je zavázán a oprávněn pouze v rozsahu, který na něj připadá, na rozdíl od solidarity spoluvlastníků podle občanského zákoníku, vyvolávala prý v praxi řadu problémů. Dodavatelé oprav společných částí domu dávali přednost uzavření takové smlouvy, v níž objednatelé jsou povinni zaplatit cenu společně a nerozdílně, před smlouvou, z níž by vznikly závazky vůči každému vlastníkovi, kterému by museli fakturovat a případně vymáhat příslušný díl z ceny zvlášť.

Podle ministerstva bylo velmi citelným a pro řadu vlastníků neřešitelným problémem vymáhání povinnosti přispívat na náklady spojené se správou domu a pozemku podle ustanovení § 15 zákona o vlastnictví bytů. Pokud nebyla zřízena právnická osoba a správce pověřený správou domu nedostal plnou moc od vlastníků jednotek, bylo téměř nemožné vymoci od neplatiče příspěvek na správu domu. Zejména v domech s větším počtem

vlastníků jednotek tak neúměrně vzrůstaly nedoplatky a tato situace nahrávala pouze vlastníkům neplnícím své povinnosti. Proto bylo nezbytné, aby zákon upravil společenství vlastníků jednotek jako právnickou osobu, která je způsobilá vykonávat práva a zavazovat se ve všech věcech spojených se správou domu, a také aby toto společenství vznikalo při splnění určitých podmínek ze zákona. Pokud navrhovatelé namítají, že zákon o vlastnictví bytů překračuje ústavní rámec obsahu a ochrany vlastnického práva, jestliže v § 9 odst. 9 a v § 10 odst. 3 ukládá určitým vlastníkům jednotek plnit povinnosti příslušející orgánům společenství, je nutno podle ministerstva zdůraznit, že zabezpečení správy, provozu a oprav společných částí domu patří mezi základní povinnosti všech vlastníků jednotek, kteří jsou zároveň podílovými spoluvlastníky společných částí domu. Společenství vlastníků jednotek jako právnická osoba, která má způsobilost vykonávat práva a zavazovat se ve všech věcech spojených se správou domu, může tuto činnost vykonávat svými orgány, které si zvolí. Zákon musí pamatovat i na situaci, kdy se tak nestane, přičemž je podle názoru ministerstva spravedlivé, když je touto funkcí pověřen vlastník, jehož podíl na společných částech domu je největší, resp. vlastníci jednotek, kteří se stali členy společenství dnem jeho vzniku.

Ministerstvo dále nesouhlasí s názorem navrhovatelů, že zákon v konstrukci společenství klade nepřiměřený důraz na kolektivní stránku realizace práv spojených s užíváním domu. Zákon o vlastnictví bytů musel vzhledem k popsanému stavu, kdy jednotka, ač není samostatnou věcí, je přesto v rozsahu stanoveném zákonem samostatným předmětem občanskoprávních vztahů, upravit vztahy mezi vlastníky jednotek (a zároveň spoluvlastníky společných částí domu) specifickým způsobem. Ministerstvo rovněž nesouhlasí s návrhem na zrušení § 13 odst. 2 druhé věty, § 13 odst. 7 a § 15 odst. 2 zákona o vlastnictví bytů a uvádí, že ustanovení § 13 odst. 2 postihuje vlastníky jednotek neplnící své zákonné povinnosti a porušující princip ochrany vlastnického práva jiných vlastníků jednotek. Ustanovení § 13 odst. 7 koresponduje s ustanovením § 12 upravujícím dílčí odpovědnost vlastníků jednotek. Napadené ustanovení § 15 odst. 2 podle ministerstva naopak posiluje právní postavení vlastníků jednotek, neboť zatímco podle předchozího znění zákona výši finančních prostředků jako záloh na náklady spojené se správou domu a pozemku sděloval správce, podle nové úpravy tak činí orgán společenství, případně nadpoloviční většina všech vlastníků jednotek. K ustanovení § 9 odst. 2 zákona o vlastnictví bytů ministerstvo poznamenává, že navrhovatelé opomíjejí, že podle tohoto ustanovení je možno sjednat smlouvu o zástavním právu k jednotce pouze se souhlasem vlastníka jednotky.

Co se týče § 5 odst. 5 zákona o vlastnictví bytů, ministerstvo konstatuje, že pokud by nebylo ustanovení § 5 odst. 2 a 3 doplněno tímto ustanovením, došlo by k tomu, že by bylo možno obcházet ustanovení § 22 odst. 1 a 2, které zajišťuje dosavadnímu nájemci bytu – fyzické osobě – právo na přednostní nabytí bytu ve lhůtách a za podmínek stanovených zákonem. Blokační ustanovení § 5 odst. 5 je tak nezbytné, v opačném případě by ochrana dosavadních nájemců postrádala smysl. Návrh na jeho zrušení by tak směřoval ve prospěch osob, které záměrně nabývaly bytové domy s nájemci do podílového spoluvlastnictví s cílem dosáhnout vystěhování dosavadních nájemců, aniž by jim musela být poskytnuta ochrana formou možnosti přednostního nabytí vlastnictví bytů, jež užívají, což by podle ministerstva mohlo vést k porušení čl. 11 odst. 3 Listiny.

III.

Ústavní soud nejdříve v souladu s § 68 odst. 2 zákona o Ústavním soudu zkoumal, zda zákon, u kterého navrhovatelé namítají protiústavnost jeho ustanovení, byl přijat a vydán v mezích Ústavou stanovené kompetence a ústavně předepsaným způsobem.

Z vyjádření Poslanecké sněmovny a Senátu, jakož i ze zaslanych sněmovních tisků, těsnopiseckých zpráv, příslušných usnesení a údajů o průběhu hlasování obou komor je zřejmé, že jak zákon o vlastnictví bytů, tak zákon č. 103/2000 Sb. byly přijaty a vydány ústavně předepsaným způsobem a v mezích Ústavou stanovené kompetence, při dodržení kvor stanovených v čl. 39 odst. 1 a 2 Ústavy. Návrh zákona, později vyhlášeného pod č. 72/1994 Sb., předložila Poslanecké sněmovně vláda České republiky. Zákon byl přijat Poslaneckou sněmovnou na její 17. schůzi dne 24. 3. 1994 (usnesení Poslanecké sněmovny č. 355, sněmovní tisky č. 599 a č. 724), ve znění schválených pozměňovacích návrhů, když z přítomných 169 poslanců se pro návrh zákona vyslovilo 99 poslanců a proti jich bylo 33. Zákon byl podepsán předsedou Poslanecké sněmovny, prezidentem republiky a předsedou vlády v souladu s čl. 51 Ústavy a byl vyhlášen ve Sbírce zákonů v částce 22, ročník 1994 (účinnosti nabyl dne 1. května 1994).

Návrh zákona, ve Sbírce zákonů posléze vyhlášeného pod č. 103/2000 Sb., byl Poslanecké sněmovně (sněmovní tisk č. 268) předložen vládou České republiky. Pro usnesení Poslanecké sněmovny, v němž byl vysloven souhlas s tímto návrhem zákona, se na její 21. schůzi dne 28. 1. 2000 ze 165 přítomných poslanců pro vyslovilo 90, proti jich bylo 72. Návrh zákona byl poté dne 7. 2. 2000 postoupen Senátu, který jej předepsaným způsobem projednal na své 16. schůzi dne 25. 2. 2000 a vrátil jej Poslanecké sněmovně ve znění přijatých pozměňovacích návrhů (usnesení Senátu č. 292). O návrhu zákona vráceném Senátem hlasovala Poslanecká

sněmovna na své 24. schůzi dne 4. 4. 2000, setrvala na původním návrhu zákona a schválila ho ve znění, ve kterém byl postoupen Senátu (z přítomných 188 poslanců hlasovalo pro 134 a proti 35). Zákon byl poté podepsán předsedou Poslanecké sněmovny, prezidentem republiky a předsedou vlády a vyhlášen ve Sbírce zákonů v části 32, ročník 2000 (účinnosti nabyl dne 1. července 2000).

Co se týče zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, Ústavní soud nezjišťoval, zda byl přijat a vydán v mezích Ústavou stanovené kompetence a ústavně předepsaným způsobem, jelikož u právních předpisů vydaných dříve, než nabyla účinnosti Ústava, je Ústavní soud oprávněn přezkoumávat toliko jejich obsahový soulad se soudobým ústavním pořádkem, nikoli však ústavnost procedury jejich vzniku a dodržení normotvorné pravomoci (viz usnesení Ústavního soudu z 22. dubna 1999 sp. zn. Pl. ÚS 5/98, Sbírka nálezů a usnesení Ústavního soudu, svazek 14, usnesení č. 32). Ustanovení, jejichž zrušení požadují navrhovatelé, bylo ostatně do tohoto zákona vloženo právě zákonem č. 103/2000 Sb.

Ústavní soud po posouzení návrhu a po zvážení všech shromážděných podkladů dospěl k závěru, že návrh není důvodný.

Nejdříve se Ústavní soud musí vždy zabývat tím, zda jsou splněny všechny formální náležitosti kladené na návrh na zahájení řízení. V této fázi bylo především zjištěno, že navrhovatelé se domáhají zrušení čl. II bod 2. zákona o vlastnictví bytů. Takové ustanovení se však v tomto zákoně nenachází, ale je obsaženo v zákoně č. 103/2000 Sb., který navrhovatelé nenapadli. Jelikož Ústavní soud je petitem návrhu vázán, byl nucen tuto část návrhu odmítnout jako zjevně neopodstatněnou podle § 43 odst. 2 písm. a) zákona o Ústavním soudu. K tomu je třeba dodat, že ustanovení čl. II bod 2. je pouze přechodným ustanovením zákona č. 103/2000 Sb., které zakládá vznik společenství vlastníků jednotek jako právnické osoby dnem nabytí účinnosti tohoto zákona (tedy 1. 7. 2000), se současným uložením povinnosti konat první shromáždění tohoto společenství do tří měsíců od zmíněného data. Již v době podání návrhu skupiny poslanců tak dané přechodné ustanovení splnilo svůj účel a nadále nevyvolává konstitutivní účinky. Návrh na jeho zrušení by tak na věci nemohl stejně nic změnit, nehledě na skutečnost, že práva a povinnosti z právních vztahů vzniklých před zrušením právního předpisu zůstávají nedotčena a nálezy Ústavního soudu tak mají účinky ex nunc (§ 71 odst. 4 zákona o Ústavním soudu).

Pro přehlednost je možno návrh skupiny poslanců na zrušení jednotlivých zákonných ustanovení rozčlenit následujícím způsobem:

1. Návrh na zrušení ustanovení § 9 až 11 zákona o vlastnictví bytů nadepsaných „Společenství vlastníků jednotek“.
2. Návrh na zrušení ustanovení § 13 odst. 2 věty druhé a § 13 odst. 7 zákona o vlastnictví bytů, v § 15 odst. 2 zákona o vlastnictví bytů slov „výbor nebo pověřený vlastník“ a posledních dvou vět a v § 15 odst. 4 zákona o vlastnictví bytů slov „(§ 9)“.
3. Návrh na zrušení ustanovení § 5 odst. 5 zákona o vlastnictví bytů.
4. Návrh na zrušení ustanovení § 11 odst. 2 písm. n) zákona o soudních poplatcích.

Námítky skupiny poslanců se koncentrují zejména na platnou právní úpravu „společenství vlastníků jednotek“. Navrhovatelé uvádějí, že vznikem těchto právnických osob, zákonem povolaných k výkonu práv a povinností ve všech věcech spojených se správou, provozem a opravami společných částí domu, je narušován princip právní jistoty, jehož součástí je zákaz retroaktivity právních norem. Ke znakům právního státu princip právní jistoty, ochrany důvěry občanů v právo a zákaz retroaktivity právních norem nepochybně patří, v daném případě však přijetím nové právní úpravy k porušení těchto stěžejních zásad nedošlo. Právní věda rozlišuje tzv. pravou retroaktivitu, která zahrnuje případy, kdy právní norma reglementuje i vznik právního vztahu a nároky z něho vzešlé před její účinností, a retroaktivitu nepravou spočívající v tom, že právní vztahy, které vznikly za platnosti práva starého, se spravují tímto právem až do doby účinnosti práva nového, poté se však řídí tímto novým právem. Vznik právních vztahů existujících před nabytím účinnosti nové právní úpravy, právní nároky, které z těchto vztahů vznikly, i vykonané právní úkony se řídí zrušenou právní normou. S problematikou nepřipustnosti retroaktivity souvisí ochrana tzv. nabytých práv (iura quaesita), i když oba instituty nelze ztotožňovat. Porušením zásady ochrany nabytých práv by byla pouze taková změna, která by se zpětnou účinností zhoršila právní postavení právního subjektu. Základní změnou provedenou zde zákonem č. 103/2000 Sb. je, že společenství vlastníků jednotek získalo právní subjektivitu (v oblasti, která je součástí předmětu jeho činnosti) nezbytnou pro řádné zabezpečení úkolu společenství, jakož i smyslu a účelu jeho vzniku. Taková úprava je bezpochyby v dispozici demokratického zákonodárce, který z principu věci musel stanovit podmínky, za kterých tato právnická osoba způsobilá vykonávat práva a zavazovat se ve všech věcech spojených se správou domu vznikne. Podle § 9 odst. 3 zákona o vlastnictví bytů společenství vzniká v domě s nejméně pěti jednotkami, z nichž alespoň tři jsou ve vlastnictví tří různých vlastníků, a to dnem doručení listiny s doložkou o vyznačení

vkladu do katastru nemovitostí nebo jiné listiny, kterou příslušný státní orgán osvědčuje vlastnické vztahy k jednotce, posledního z těchto vlastníků. Dané ustanovení je doplněno přechodným ustanovením čl. II bod 2. zákona č. 103/2000 Sb. upravujícím situaci vlastníků, kteří stanovené podmínky splňovali před nabytím účinnosti tohoto zákona (1. 7. 2000). Pokud by takové ustanovení nebylo přijato, došlo by k porušení principu rovnosti mezi vlastníky jednotek. Za zpětně působící by bylo možné novou právní úpravu považovat jen tehdy, kdyby konstitovala vznik společenství přede dnem své účinnosti. Zákon však jednoznačně stanoví svou účinnost do budoucna a je z tohoto hlediska v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

Navrhovatelé dále uvádějí, že napadená ustanovení překračují ústavní rámec obsahu a ochrany vlastnického práva (§ 9 odst. 9, § 10 odst. 3 zákona o vlastnictví bytů), resp. že zákonodárce klade v celé konstrukci společenství, jeho působnosti a způsobu přijímání rozhodnutí nepřiměřený důraz na kolektivní stránku realizace práv spojených s užíváním a nakládáním s domem (§ 9 odst. 1 a § 11 odst. 4 a 5 zákona o vlastnictví bytů). V první řadě je nutno poukázat na specifický charakter bytového vlastnictví podle zákona o vlastnictví bytů. Podle § 1 odst. 1 tento zákon upravuje spoluvlastnictví budovy, při němž spoluvlastník budovy je zároveň vlastníkem bytu nebo nebytového prostoru jako prostorově vymezené části budovy a zároveň podílovým spoluvlastníkem společných částí budovy. Platná právní úprava je tedy postavena na spoluvlastnické koncepci, kde hlavním předmětem je budova a vedlejším předmětem byt nebo nebytový prostor, které nejsou reálně oddělitelnými částmi budovy, a ke spoluvlastnictví budovy tak přistupuje vlastnictví bytu či nebytového prostoru (konstrukce tzv. dualistické teorie bytového vlastnictví ve spoluvlastnickém pojetí). Uvedená zvláštní právní úprava umožněná občanským zákoníkem, který stanoví, že předmětem občanskoprávních vztahů mohou být též byty nebo nebytové prostory (§ 118 odst. 2), a který v ustanovení § 125 odst. 1 odkazuje na napadený zákon, je dána právě specifickou povahou bytu nebo nebytového prostoru, které nemohou být fakticky samostatnými, oddělitelnými částmi budovy. Vlastnictví bytu nebo nebytového prostoru je potom z podstaty věci nutně omezeno v rozsahu, ve kterém je třeba respektovat nutnost hospodaření s budovou jako celkem. Práva jednotlivých vlastníků jsou omezena stejným vlastnickým právem ostatních vlastníků jednotek. Argumentům navrhovatelů proto nelze přisvědčit, neboť platná právní úprava je vedena právě snahou na zmíněná specifika reagovat. Jedná se o projev ústavně zakotvené zásady, že vlastnictví zavazuje a nesmí být zneužito na újmu práv druhých anebo v rozporu se zákonem chráněnými obecnými zájmy (čl. 11 odst. 3 Listiny). Zákonodárce byl veden snahou o spravedlivé, vyrovnané řešení, podporující vlastníky, kteří respektují citovanou zásadu, a poskytující vyšší míru právní jistoty i dalším zainteresovaným osobám plnícím své úkoly v souvislosti se správou domu. Přijetí nové právní úpravy bylo vynuceno její společenskou naléhavostí po zkušenostech s dřívější úpravou, která zjednodušeně řečeno dostatečně nebránila situacím, kdy „pocitiví dopláceli na nepocitivé“. Ústavní soud, vědom si své kompetence, dospěl k závěru, že napadená ustanovení nejsou jednotlivě či ve svém souhrnu v rozporu s předpisy nejvyšší právní síly.

Protiústavní není ani způsob rozhodování společenství vlastníků jednotek vymezený v § 11 zákona o vlastnictví bytů. Při hlasování je rozhodující velikost spoluvlastnických podílů vlastníků jednotek na společných částech domu. Jedná-li se o důležitou záležitost, může přehlasovaný vlastník jednotky požádat soud, aby o ní rozhodl (§ 11 odst. 3). Jednomyslnost je stanovena v případě rozhodování o přijetí usnesení v závažných situacích, kterými jsou změna účelu užívání stavby, změna stavby nebo podstatné změny týkající se společných částí domu (§ 11 odst. 5). Článek 11 odst. 1 Listiny zakotvuje především právo každého vlastnit majetek a právo na zajištění stejného zákonného obsahu a ochrany vlastnického práva všech vlastníků. Napadená ustanovení právo každého vlastnit majetek nikterak neomezují a není jimi vytvořena ani nerovnost v obsahu a ochraně vlastnického práva, když daná právní úprava dopadá na každého spoluvlastníka domu a vlastníka jednotky stejně.

Ustanovení § 9 odst. 2 zákona o vlastnictví bytů je navrhovatelé napadeno proto, že zde zákonodárce deleguje dispoziční právo k jednotce na subjekt odlišný od vlastníka, což „neústavním způsobem posiluje postavení společenství“. Ústavní soud však poukazuje na to, že uvedené ustanovení umožňuje společenství sjednat smlouvu o zástavním právu k jednotce včetně příslušných spoluvlastnických podílů na společných částech domu k zajištění pohledávek vyplývajících z úvěru poskytnutého na náklady spojené se správou domu pouze se souhlasem vlastníka jednotky. Jeho předběžný souhlas s uzavřením zástavní smlouvy je zde nezbytný, takže nejde o ustanovení protiústavní, když svoboda vůle vlastníka jednotky není nikterak omezena.

Ustanovení § 13 odst. 2 zákona o vlastnictví bytů stanoví povinnost vlastníka jednotky odstranit závady a poškození, které na jiných jednotkách nebo společných částech domu způsobil sám nebo ti, kteří s ním jednotku užívají. V návrhu skupiny poslanců je napadena věta druhá tohoto ustanovení, kterou je pouze posílena záruka uvedené povinnosti odstranit závady a poškození, a to vznikem zástavního práva (dnem právní moci rozhodnutí soudu) ostatním vlastníkům jednotek k jednotce povinného vlastníka i k věcem movitým. Napadené ustanovení navrhovatelé v odůvodnění pouze citují, aniž by blíže vyložili, v čem spatřují tvrzený rozpor s čl. 11 odst. 1 a s čl. 1 Listiny, ve spojení s čl. 1 Ústavy (zjevnou písařskou chybou je, že dané ustanovení označili v odůvodnění jako § 13 odst. 3). Výrazněji navrhovatelé brojí proti ustanovení § 13 odst. 7, které stanoví, že

vlastníci jednotek ručí za závazky společenství v poměru, který odpovídá velikosti spoluvlastnických podílů na společných částech domu. Navrhovatelé to považují za „flagrantní porušení zásady rovnosti vlastníků v právech, principu stejného zákonného obsahu a ochrany vlastnického práva všech vlastníků a principu právní jistoty“. Ústavní soud konstatuje, že napadená ustanovení žádným způsobem uvedené principy neporušují a naopak je ve svých důsledcích přiměřeně posilují. K základním právům vlastníka jednotky patří právo jednotku držet, užívat a disponovat s ní. Vlastník jednotky má také ovšem povinnosti vycházející obecně z koncepce vlastnického práva vyjádřené v čl. 11 odst. 3 Listiny dikcí, že vlastnictví zavazuje. Vlastník jednotky se podílí na správě domu v rozsahu, který odpovídá jeho spoluvlastnickému podílu na společných částech domu, což je jeho právem i povinností. Navíc je umožněno, aby se vlastníci jednotek dohodli jinak; jedná se tedy o dispozitivní úpravu (§ 13 odst. 1 zákona o vlastnictví bytů). Povinnost vlastníků jednotek jako ručitelů podle § 13 odst. 7 zákona o vlastnictví bytů závisí na výši spoluvlastnického podílu na společných částech domu, má tedy jen dílčí povahu a vlastník jednotky nemůže být nucen plnit více bez svého souhlasu.

Navrhovatelé dále uvádějí, že ustanovení § 5 odst. 5 zákona o vlastnictví bytů vylučuje byty, které jsou užívány právem nájmu, ze speciálního způsobu dispozice spoluvlastníků, upraveného v § 5 odst. 2 až 4, v čemž spatřují ústavně nepřipustné omezení spoluvlastníků domu a zneužití ochrany nájemního práva k bytu. Smyslem tohoto ustanovení je legitimní ochrana nynějších nájemců spočívající v tom, že byt musí být přednostně nabídnut tomuto nájemci (§ 22 odst. 1 a 2 zákona o vlastnictví bytů), a přijaté řešení není protiústavní, ač si lze představit řešení lépe odpovídající celkové koncepci zákona. Úkolem Ústavního soudu však není perfekcionisticky vyhledávat různé nepřesnosti v zákonné úpravě či poučovat zákonodárce o úpravě vhodnější, ale posoudit, zda napadený zákon nebo jeho jednotlivá ustanovení jsou v rozporu s ústavním zákonem nebo mezinárodní smlouvou podle čl. 10 Ústavy [čl. 87 odst. 1 písm. a) Ústavy].

Proti dalším napadeným zákonným ustanovením skupina poslanců již v odůvodnění svého návrhu nijak konkrétněji neargumentuje, a jelikož Ústavní soud, jak vyplývá z toho, co bylo uvedeno, neshledal protiústavnost zkoumaných ustanovení, zamítl i návrh na zrušení těchto, v zásadě pouze akcesorických, ustanovení [v § 15 odst. 2 zákona o vlastnictví bytů slov „výbor nebo pověřený vlastník“ a posledních dvou vět tohoto ustanovení, v § 15 odst. 4 zákona o vlastnictví bytů slov „(§ 9)“ a ustanovení § 11 odst. 2 písm. n) zákona o soudních poplatcích].

Předseda Ústavního soudu:

JUDr. Kessler v. r.

129**NÁLEZ****Ústavního soudu****Jménem České republiky**

Ústavní soud rozhodl dne 27. března 2001 v plénu o návrhu přednosty Okresního úřadu ve Frýdku-Místku na zrušení obecně závazné vyhlášky města Frýdku-Místku z 29. září 1998 č. 11/98 o omezení pořádání veřejných hudebních produkcí ve městě Frýdek-Místek

takto:

Návrh se zamítá.

Předseda Ústavního soudu:

JUDr. Kessler v. r.

130

SDĚLENÍ
Ústavního soudu

1. V nálezu vyhlášeném pod č. 243/1999 Sb. jsou na str. 3922 pod nadpisem na druhém řádku nesprávně uvedena slova „části § 85 druhé věty zákona č. 247/1995 Sb.“ místo správného textu „části § 85 třetí věty zákona č. 247/1995 Sb.“.

Tatáž chyba je na titulní straně částky 82/1999 Sb. v obsahu u poř. č. 243.

Tatáž chyba je v chronologickém rejstříku ročníku 1999 Sbírky zákonů na str. 13 na osmém řádku zdola.

Tatáž chyba je ve věcném rejstříku ročníku 1999 Sbírky zákonů na str. 63 v pravém sloupci na druhém řádku shora, na str. 71 v levém sloupci na jedenáctém řádku zdola, na str. 77 v levém sloupci na devátém řádku shora, na str. 88 v levém sloupci na předposledním řádku a na str. 97 v pravém sloupci na pátém řádku zdola.

Na str. 3922 je v prvním řádku výroku tohoto nálezů podobná chyba – místo nesprávného textu „Část § 85 druhé věty zákona č. 247/1995 Sb.“ má správně být text „Část § 85 třetí věty zákona č. 247/1995 Sb.“.

2. V nálezu vyhlášeném pod č. 167/2000 Sb. je na str. 2391 v prvním odstavci odůvodnění na čtvrtém řádku nesprávný text „čl. 2 odst. 2 až 4, čl. 3 odst. 1 a čl. 4 odst. 1 Listiny“ místo správného textu „čl. 2 odst. 2 a 3, čl. 3 odst. 1 a čl. 4 odst. 1 Listiny“.

Na str. 2393 tohoto nálezů ve třetím odstavci na čtvrtém řádku je nesprávný text „podle čl. 2 odst. 2 až 4, čl. 26 odst. 1 Listiny“ místo správného textu „podle čl. 2 odst. 2 a 3, čl. 26 odst. 1 Listiny“.

3. V nálezu vyhlášeném pod č. 231/2000 Sb. na str. 3358 ve druhém odstavci na prvním řádku je nesprávný text „Podle čl. 5 odst. 5 zákona č. 526/1990 Sb.“ místo správného textu „Podle § 5 odst. 5 zákona č. 526/1990 Sb.“.

Na str. 3362 tohoto nálezů ve čtvrtém odstavci na šestém řádku je nesprávný text „převyšoval uvedený průměr“ místo správného textu „převyšoval uvedený podíl průměr“.

4. V nálezu vyhlášeném pod č. 98/2001 Sb. na str. 2701 na prvním řádku nahoře je nesprávně uvedeno datum „3. 1. 2000“ místo správného data „3. 1. 2001“.

Na str. 2702 tohoto nálezů v pátém odstavci na prvním řádku je nesprávný text „zákonů o politických stranách novelizovaného zákonem č. 204/2000 Sb.“ místo správného textu „zákonů o politických stranách novelizovaného zákonem č. 340/2000 Sb.“.

Na téže straně ve stejném odstavci na druhém řádku je nesprávný text „volebního zákonů novelizovaného zákonem č. 340/2000 Sb.“ místo správného textu „volebního zákonů novelizovaného zákonem č. 204/2000 Sb.“.

Předseda Ústavního soudu:

v z. JUDr. Holeček v. r.
místopředseda

SDĚLENÍ**Ministerstva vnitra****o opravě tiskových chyb**

1. v nálezů Ústavního soudu č. 167/2000 Sb. ze dne 23. května 2000 ve věci návrhu na zrušení § 17 odst. 5 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
2. v nálezů Ústavního soudu č. 231/2000 Sb. ze dne 21. června 2000 ve věci návrhu na zrušení vyhlášky Ministerstva financí č. 176/1993 Sb., o nájemném z bytu a úhradě za plnění poskytovaná s užíváním bytu, ve znění pozdějších předpisů, a
3. v nálezů Ústavního soudu č. 232/2000 Sb. ze dne 27. června 2000 ve věci návrhu na zrušení části ustanovení § 250h odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů

1. V části I. odůvodnění na straně 2391 ve třetím odstavci shora na pátém řádku má místo čísla „8 5000“ správně být číslo „8 500“.

2. V odůvodnění na straně 3367 ve druhém odstavci shora na 18. řádku mají místo slov „v ustanovení § 4 vlastníka“ správně být slova „v ustanovení § 4 povinnost vlastníka“.

3. V odůvodnění na straně 3369 v pátém odstavci shora na druhém řádku má místo slova „konverzovat“ správně být slovo „konzervovat“, na straně 3370 v předposledním odstavci na sedmém řádku mají místo slov „ve spojení o ustanovením § 249“ správně být slova „ve spojení s ustanovením § 249“.

Vážení zákazníci,

MORAVIAPRESS, a. s., Břeclav zahájila od 1. 4. 2001 prodej Sbírky zákonů v nově otevřené specializované prodejně na Sokolovské ulici č. 35, 186 00 Praha 8, tel.: 02/24 81 35 48. Otevřeno v pracovní dny od 8.00 do 18.00 hod.

Vydává a tiskne: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Bartůňkova 4, pošt. schr. 10, 149 01 Praha 415, telefon (02) 792 70 11, fax (02) 795 26 03 – **Redakce:** Ministerstvo vnitra, Nad Štolou 3, pošt. schr. 21/SB, 170 34 Praha 7-Holešovice, telefon: (02) 614 32341 a 614 33502, fax (02) 614 33502 – **Administrace:** písemné objednávky předplatného, změny adres a počtu odebíraných výtisků – MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, telefon 0627/305 161, fax: 0627/321 417. Objednávky ve Slovenské republice přijímá a titul distribuuje Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Teslova 12, 821 02 Bratislava, tel./fax: 00421 7 525 46 28, 525 45 59. **Roční předplatné** se stanovuje za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku a je od předplatitelů vybíráno formou záloh ve výši oznámené ve Sbírce zákonů. Závěrečné vyúčtování se provádí po dodání kompletního ročníku na základě počtu skutečně vydaných částek (první záloha na rok 2001 činí 3000,- Kč) – Vychází podle potřeby – **Distribuce:** celoroční předplatné i objednávky jednotlivých částek – MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, telefon: 0627/305 179, 305 153, fax: 0627/321 417. **Internetová prodejna:** www.sbirkyzakonu.cz – **Drobný prodej – Benešov:** HAAGER – Potřeby školní a kancelářské, Masarykovo nám. 101; **Bohumín:** ŽDB, a. s., technická knihovna, Bezručova 300; **Brno:** Vyšehrad, s. r. o., Kapucinské nám. 11, Knihkupectví M. Ženíška, Květinářská 1, M.C.DES, Cejl 76, SEVT, a. s., Česká 14; **České Budějovice:** PROSPEKTRUM, Kněžská 18, SEVT, a. s., Česká 3; **Hradec Králové:** TECHNOR, Hořícká 405; **Cheb:** EFREX, s. r. o., Karlova 31; **Chomutov:** DDD Knihkupectví – Antikvariát, Ruská 85; **Kadaň:** Knihařství – Příbíkova, J. Švermy 14; **Kladno:** eL VaN, Ke Stadionu 1953; **Klatovy:** Krameriovo knihkupectví, Klatovy 169/I; **Liberec:** Podještědské knihkupectví, Moskevská 28; **Most:** Knihkupectví Šeříková, Ilona Růžičková, Šeříková 529/1057, Knihkupectví „U Knihomila“, Ing. Romana Kopková, Moskevská 1999; **Napajedla:** Ing. Miroslav Kučeřík, Svatoplukova 1282; **Olomouc:** ANAG, spol. s r. o., Denisova č. 2, BONUM, Ostružnická 10, Tycho, Ostružnická 3; **Ostrava:** LIBREX, Nádražní 14, Profesio, Hollarova 14, SEVT, a. s., Nádražní 29; **Pardubice:** LEJHANEC, s. r. o., Sladkovského 414; **Plzeň:** ADMINA, Úslavská 2, EDICUM, Vojanova 45, Technické normy, Lábkova pav. č. 5; **Praha 1:** Dům učebnic a knih Černá Labuť, Na Poříčí 25, FIŠER-KLEMENTINUM, Karlova 1, KANT CZ, s. r. o., Hybernská 5, LINDE Praha, a. s., Opletalova 35, Moraviapress, a. s., Na Florenci 7-9, tel.: 02/232 07 66, PROSPEKTRUM, Na Poříčí 7; **Praha 2:** ANAG, spol. s r. o., nám. Míru 9 (Národní dům), BMSS START, s. r. o., Vinohradská 190, NEWSLETTER PRAHA, Šafaříkova 11; **Praha 4:** PROSPEKTRUM, Nákupní centrum Budějovická, Olbrachtova 64, SEVT, a. s., Jihlavská 405; **Praha 5:** SEVT, a. s., E. Peškové 14; **Praha 6:** PPP – Staňková Isabela, Puškinovo nám. 17; **Praha 8:** JASIPA, Zenklova 60, Specializovaná prodejna Sbírky zákonů, Sokolovská 35, tel.: 02/24 81 35 48; **Praha 10:** Abonentní tiskový servis, Hájek 40, Uhlířnives; **Prerov:** Knihkupectví EM-ZET, Bartošova 9; **Sokolov:** KAMA, Kalousek Milan, K. H. Borovského 22, tel.: 0168/303 402; **Šumperk:** Knihkupectví D-G, Hlavní tř. 23; **Tábor:** Milada Šimonová – EMU, Budějovická 928; **Teplice:** L + N knihkupectví, Kapelní 4; **Trutnov:** Galerie ALFA, Bulharská 58; **Ústí nad Labem:** Severočeská distribuční, s. r. o., Havířská 327, tel.: 047/560 38 66, fax: 047/560 38 77; **Zábřeh:** Knihkupectví PATKA, Žižkova 45; **Žatec:** Prodejna U Pivovaru, Žižkovo nám. 76. **Distribuční podmínky předplatného:** jednotlivé částky jsou expedovány neprodleně po dodání z tiskárny. Objednávky nového předplatného jsou vyřizovány do 15 dnů a pravidelné dodávky jsou zahajovány od nejbližší částky po ověření úhrady předplatného nebo jeho zálohy. Částky vyšlé v době od zaevidování předplatného do jeho úhrady jsou doposílány jednorázově. Změny adres a počtu odebíraných výtisků jsou prováděny do 15 dnů. **Reklama:** informace na tel. čísle 0627/305 168. V písemném styku vždy uvádějte IČO (právnícká osoba), rodné číslo (fyzická osoba). **Podávání novinových zásilek** povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpný závod Jižní Morava Ředitelství v Brně č. j. P/2-4463/95 ze dne 8. 11. 1995.